

Naročnina listu: =
 Celo leto . . . K 12—
 Pol leta . . . „ 6—
 Četrť leta . . . „ 3—
 Mesečno . . . „ 1—
Zunaj Avstrije: =
 Celo leto . . . K 17—
Posamezne številke
 :: 10 vinarjev. ::

STRAŽA

Inserati ali oznanila
 se računijo po 12 vinarjev
 od 6redne petivrstice: pri
 večkratnih oznanilih velik
 :: popust. ::
 „Straža“ izhaja v pon-
 deljek, sredo in petek
 :: popoldne. ::
 Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravništvo: Maribor
 Koroška ulica 5. — Telefon št. 113.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Z uredništvom se more govoriti
 vsak dan od 11.—12. ure dopold.

Deželni zbor štajerski.

Graški listi od zadnje srede, dne 17. t. m., poročajo:

„Za danes predpoldne je povabil deželni glavar grof Attems načelnike deželnozbornih strank v svoj biro h konferenci, da bi se razjasnilo, ali bi bilo nadalnje zasedanje deželnega zbora ob koncu tekočega, ali pričetku novega leta mogoče. Slovenci vsled zasedanja delegacij in vsled političnih dogodkov v parlamentu niso bili v stanu udeležiti se konference. Navzoči zastopniki deželnozbornih strank so izrekli svojo željo po zopetnem zasedanju deželn. zbora, seveda s pridržkom, da se je treba tozadevno prej pogoditi s Slovenci. Zato se bo stopilo v bližnjih dneh s Slovenci v stik.“

Graški listi od danes, dne 19. t. m., pa poročajo:

„Cesarski namestnik grof Clary je prišel večeraj v dunajski državni zbor in je konferiral z načelnikom Slov. kluba dr. Korošcem radi skičanja dež. zbora po novem letu. Namestnik se je z dr. Korošcem pogovarjal, ali in pod kakimi pogoji bi bila mogoča januarska sezija. Delovni program naj bi obsegal dovoljenje budgetnega provizorija in vpeljavo davka na vrednostni prirastek. Dr. Korošec je izjavil, da ne more dati nobenih pozitivnih obljub, ker mora prej poizvedeti za mnenje Slov. kluba. Klub se bo sešel po novem letu. Kakor se sliši, ne ovirajo sklicanje dež. zbora nobene posebne težkoče.“

Tako glasovi iz nemškega tabora. Pričajo, da je pri Nemcih želja po zasedanju dež. zbora zelo velika. Za naše poslance seveda zgolj želja nemških strank ni merodajna. Oni se bodo ravnali po stvarnih razlogih, po tem, kar zahteva korist in dobrobit slovenskega Štajerja. To vprašanje pa je še v povojih.

Politični otroci okrog celjskega liberalnega vodstva morajo seveda tudi v tem slučaju priti s svojimi ovinkarijami. V pondeljek zvečer je imelo liberalno celjsko vodstvo sejo, v kateri se je govorilo tudi o novoletnem zasedanju dež. zbora. „Slovenski Narod“ od 18. t. m. poroča tozadevno:

„K vestem o nameravanem novoletnem zasedanju štajerskega deželnega zbora se je izreklo mnenje, da je le želeli mirnega in uspešnega deželnozbornega zasedanja, ki bi se naj zlasti bavilo s končnim proračunom, ne pa samo s proračunskim provizorijem.“

PODLISTEK.

Beg v Egipt.

Božična povest. Napisal Alojzij Leben.

(Konec.)

„— On bo pokazal, da so besede zvezdogleda, ki je prerokoval smrt tvojega sina, velika laž. Zau-paj nanj, na stvarnika vse te krasote, ki te obdaja krog in krog!“

In ta čudna deklica, koje skrivnostnih besed poganska gospodarica ni mogla umeti, vleče z nežno silo ponosno Rimljanko iz dvorane vun na stopnice, katere so ob straneh obdane od vitkih in belih stebrov.

Južni dan vgašuje tako naglo; kmalu bo temna noč razprostrla svojo čarobno, sladko lepoto čez počitkaželjno zemljo. Na črnem nebesnem oboku zavsevtlika zvezda za zvezdo. Ciprese in mirte izpuatevajo duhteči, omamljivi vonj v mirni zrak.

Mlada sužnja se nasloni na steber tik nje in nagne svojo lepo glavo nekoliko nazaj, razprostre roke ter začne z milodonečim glasom:

„O, gospa! Čutiš li ta tihi, svečani čar teh-le noči? Kreni svoj pogled tja proti Betlehemu ter me poslušni: V nemirnih nočeh, ki si jih prebedela vsa obupana ob postelji svojega otroka, takrat se je prikazala nad Betlehemom krasna, velika, čudovita in lepa zvezda. Svetila je nad neko uto — nad bornim hlevom. In v tem hlevu, čuj, o gospa, je mati z ljubeznjivim otročkom. Pastirci so pripovedovali, prešinjeni od strahu in strmenja, o nekih prijetno-donečih glasovih, ki so jih slišali iz nebes; pripovedujejo o nekem nebeskolepem detetu, ki so ga videli v onem hlevu. Pripovedujejo o treh modrih, ki so prišli iz Jutrovega, sledeč čudni zvezdi, da bi našli novorojenega kralja Judov, mesija, o katerem so brali

Tako torej! Ne da bi vedeli za nemške načrte in zahteve, že silijo liberalci v deželni zbor in stavijo kar postulat po sprejetju proračuna. V tej njihovi vnemi jih nič ne moti znana resnica, da je proračun poosebljena krivica za Sp. Štajer in da bi bili mi Slovenci, če bi se kar tako meni nič tebi nič udajali Nemcem, gotovo krvavo tepeni. Kaj to liberalnim ovinkarjem mar! Oni zidajo na kratko pamet svojih „inteligentnih“ — o jerum! — pristašev. Sedaj se delajo deloljubne in bi radi naše poslance že kar z enim sunkom potisniti pod nemški jarem. Kaj jim mar škoda, ki bi jo vsled tega trpelo slovensko ljudstvo. Oni bi lahko udarili po naših poslancih kot „izdajalcih“ in „škodljivcih“ slovenskega naroda ter bi napravili svoj strankarski kšeft, vse drugo pa — naj vzame vrag. Da so bili oni povzročitelji tega koraka, na to bi njihovi srboriti pristaši že pozabili in vjeti bi se mogoče dalo še kaj kalinov.

Ali nimamo za take neodkritosrčne in lopovske ovinkarije dokazov v nedavni preteklosti? Kakor divji so kričali liberalci proti obstrukciji in na vseh svojih zborovanjih so metali na naše poslance svoj „anathema“! Ker nismo hoteli zlesti pod nemško — klop. Naši poslanci se za bevskanje liberalnih brezpomembnežev seveda niso zmenili. Ko pa se je pokazal ugoden položaj in so bile lepe pridobitve zagotovane, so sklenili za deset dni premirje in so šli v deželni zbor. In liberalci? Pozabili so na svoje prejšnje rogoviljenje, zatajili vse svoje sklepe in kot politični kameleoni lopnili po naših poslancih: kričajte jih, narodne izdajalce! Tako komedijantstvo seveda ni našlo odmeva in se je zagabilo celo mnogim treznejšim mislečim liberalcem, vendar značilno je za liberalne kvalitete: brez političnega poštenja, brez značajnosti, brez možatosti so in bodo tudi ostali. Cigan ostane cigan, je pisal „Slovenski Gospodar.“

Kardinal Rampolla †.

Iz „večnega mesta“ prihaja pretresljiva in žalostna vest. Po noči od torca na sredo ob pol 12. uri je nenadoma zatisnil na veke svoje oči veliki kardinal rimsko-katoliške cerkve, Marij Rampolla del Tindaro.

V nedeljo še zdrav in čil, je v pondeljek zbolel na angini in ni mogel več vstati, da bi maševal. V torek zjutraj mu je v toliko odleglo, da je šel še maševal. Med daritvijo svete maše se je zgrudil ne-

o starih pismih. In čuj, gospa, zvezda je šla pred njimi, kazaje jim pot; in našli so dete, padli predenj na kolena ter so ga molili. Odprli so svoje zaklade ter mu darovali: zlata, kadila in mire. — Ali slišiš, gospa? Modri so molili v bornih jaslicah ležeče dete, padli so pred njega na kolena, kakoršna čast se skazuje le Bogu. — O, ali ničesar ne čutiš? Ali ne čutiš tudi ti ono skrivnostno, veliko srečo, ki prihaja semkaj od Betlehema? Odpri ji svoje srce! Odpri ji svojo dušo!“

Rimljanka se je z desnico oprijela za polegstoječi steber, se nagnila čez stopnice ter široko odprla oči.

Neka sladka, sveta bojazen jo je prešinila. In duša ponosne poganke je zadrhtela, njeno srce se je streslo.

In zagledala je v daljavi komaj vidno lučico. Ta nežna svetloba se počasi bliža, prihaja sem od Betlehema. Vedno bližje in bližje leze rumenosvetla luč. Že razsvetljuje temne, v prvih vrstah stoječe ciprese.

In glej, tam na stezi, ki pelje od Betlehema proti Egiptu, se prikaže čudovito krasno dete, obdano od nebeške svetlobe. Na oslici sedi mlada mati milega obličja z otrokom v naročju. Spremlja ju pa mirnoresni mož.

Presveta mati z nebeškim dedetom je to. In ta čudotvorna svetloba prihaja bližje in bližje, njeni žarki padajo že na ženski na stopnicah, ki drhtite v svetem strahu.

Rimljanka se oklene sužnje ter se zgrudi, kakor v omedlevici na marmornate stopnice.

Nebeška luč posije zdaj tudi v odprto dvorano, ter se dotakne bolnikovega čela. Trepalnice se mi po malem odpirajo in oči mladega Rimljana postajajo jasno, kakor so bile v minulih dneh.

In — o čudež, deček je vstal iz postelje. Že stoji tam poleg svoje klečeče matere in v svojih udih začuti novo moč in obnovljeno življenje.

zavesten na tla! in morali so ga prenesti v njegovo stanovanje. Proti poldnevu je postalo njegovo stanje čim dalje slabše in proti večeru je padel v nezavest. Vsaka zdravniška pomoč je bila zamanj. Sveti oče so vsako uro pozvedovali o stanju bolnikovem in proti večeru so poslali umirajočemu kardinalu svoj blagoslov. Smrt kardinala je nastopila ob pol 12. uri po noči. Vest o smrti kardinala je sv. očeta močno potrla. Truplo kardinala leži na odru v vatikanski prestolni dvorani v kardinalski opravi.

Kardinal Marij Rampolla del Tindaro je bil rojen leta 1843 v Polizzi na Italijanskem in je bil kljub svojim 70 letom čil in krepak. Ko je letos obhajal svojo 70letnico, se je vse čudilo, ko se je čulo, da je že 70 let star, ko je vendar bila njegova orjaška postava še popolnoma neupognjena in je izgledal, kakor da bi bil v najboljši in v najkrepkejši moški dobi.

S kardinalom Rampolla je legla v hladni grob ena najpomembnejših cerkvenih in političnih oseb sedanjega časa. Njegovo ime je z velikim in nesmrtnim papežem Leonom XIII. tako neminljivo in neolčljivo združeno, da je le težko ločiti politiko Rampolle od one Leona XIII. Rampolla je bil več kakor desna roka velikega Leona XIII. Bil je njegov veliki in zvest sodelovalec do njegovega zadnjega zdihljaja. Bil je ob strani velikega papeža velik državni tajnik in ko bodo zgodovinarji pisali o sijajni dobi pontifikata Leona XIII., bodo tudi prinesli potomecem sliko velikega Rampolle v polnem sijaju. Velika je izguba, ki je zadela cerkev in pred vsem kardinalski zbor, kajti Rampolla je bil njegova najveličastnejša in najsilnejša opora, njegova dika in ponos. Sleherni, bodisi prijatelj ali neprijatelj, ni mogel odreči temu duševnemu velikanu svoje najgloblje spoštovanje. Njegova izvanredna modrost, njegov orjaški duh, njegov neupogljiv značaj in njegova neomajna zvestoba do principov so mu pripomogli do marsikatere zmage na diplomatičnem bojnem polju.

Kar ga je pa vsem, celo njegovim najljutejšim sovražnikom iz človeškega stališča najbolj približalo, je bilo njegovo velikodušno in plemenito vedenje po konklavi pri izvolitvi papeža Pija X. po smrti velikega Leona XIII., kjer je poseg avstrijske diplomacije v potek volitve papeža zabil, da ni postal ta veliki državni tajnik naslednik na prestolu sv. Petra in nositelj čare. Mirnodušno in z neko nobleso, ki ji v zgodovini ni najti primere, je prenašal

Strmeč se ozirajo njegove zdaj zopet bistre oči tja proti od svetlih žarkov obdani sliki.

Srce mladega pogana sili nebeškemu detetu nasproti. Deček steguje svoje roke proti nebeški prikazni — zdajci se zasveti v njegovi roki odlomek verižice, ki ga še vedno oklepajo njegovi prsti.

Nebeška prikazen je izginila, ko se je pot zavila za drevje.

Mladi Rimljan pa se ozre sedaj na odlomek materine verižice, ki ga je držal v roki.

Neko čudno obliko ima ta odlomek — obliko križa. In zadrhtelo je dečkovo srce v radostni ljubezni, zadrhtelo je v gorečem hrepenenju.

* * *

Rim se raduje!

Kri prvih kristjanov naj bi premočila pesek velike arene! Že rjove in besni krvoločno rimsko ljudstvo!

V sredini arene stoji med klečečimi osebami — sivolasi starček. Ponosna postava ga izdaja, da je Rimljan, ognjevit pogled pa, da je kristjan. Njegovi prsti se oklepajo zlatega odlomka rimske ovratne verižice. Ta ima čudežno obliko, obliko — križa. In starčekovo srce drhti v radostni ljubezni, drhti v gorečem hrepenenju.

Trojni božič

(Spomini iz zorne mladosti.)

S strahom, le na izrečno željo urednikovo primum za pero, da zložim prvo povest v 40. letu starosti. Ne bo ustregla ne po obliki ne po vsebini ostrim presoševalcem, resnična pa bo do besedice in zapisana iz hvaležnosti do božjega deteta. Trikrat došlej mi je po dobrih ljudeh pripravilo vesel božič, odločilen in pomenljiv za vse moje življenje.

Rampolla to zapostavljanje, kar je celo njegove nasprotnike napolnilo z občudovanjem do velikega kardinala. Kot državni tajnik je bil dela vajen in ko je moral zapustiti Vatikan — torišče njegovega mnogoletnega in plodonosnega delovanja — je delal naprej neumorno v raznih komisijah, kojih član je bil, ravno z isto vnemo in z isto previdnostjo in modrostjo, kot da bi ne bil nikdar tako blizu, postati nositelj tiare. Iz njegovih ust ni bilo nikdar slišati trpke besedice o njegovem težkem razočaranju, ki ga je doživel pred desetimi leti. Ta njegova velikodušnost je razorožila vse njegove nasprotnike in mu na mah priborila novih občudovalcev.

Dobo, v kateri se je kardinal Rampolla povspel do tako visoke stopnje cerkvene hierarhije, je prištevati k najslajnejšim v zgodovini cerkve. Zibelka mu je tekla na otoku Siciliji, v mestu Polizzi, v visokih gorah ob severni morski obali. Tamkaj je bil rodni dom že več sto let stare grofovske obitelji Rampolle del Tindaro in razvaline nekdanjega gradu, te obitelji se še sedaj vidijo ob rtu Tindare. In mladi Marij se je že v zgodnjih letih odločil za duhovski stan ter je stopil v domače semenišče. Tukaj je bil eden njegovih tedanjih učiteljev oni mož, ki je opazil v mladem dečku velikansko duševno nadarjenost in ki je na to opozoril njegove stariše ter jim nujno priporočal, da morajo dati mlademu dečku večjo priliko, da se razvije njegov talent, kakor je to mogoče v domačem mestecu. Na posredovanje sorodnikov je prišel mladi Rampolla v Rim na kolegij Capranica, kjer se je v vsem tako odlikoval, da je izvršil svoje študije s trikratnim doktoratom. Napravil je doktorat iz bogoslovja, modroslovja in obojne prava. Nato je stopil v duhovniško akademijo plemičev, da se tamkaj pripravi za diplomatično karijero. Že med tem časom je spisal neko globoko učeno delo o rimskih škofih, katero je opremil z dokazi iz liturgičnih spisov cerkve. Kako visoko je že takrat učeni svet občudoval globoko učenost in izvanredno nadarjenost mladega moža, je razvidno iz tega, da ga je takratni papež Pij IX., komaj po prejemu duhovniškega posvečenja imenoval za papeževga hišnega prelata in kanonika bazilike S. Mar. Maggiore. Toda Rampolla je stremil za tem, da bi nastopil diplomatično karijero. Kmalu je postal nuncijev tajnik v Madridu, kjer je ostal le dve leti. In vsled njegovih izvanrednih zmožnosti ga je poklical papež v Rim in ga imenoval za tajnika sv. kongregacije za razširjenje vere. Tudi na tem mestu je bil le kratko časa. Zavzemal je vedno višja mesta. Imenovan je bil za nadškofa in že leta 1887 je bil komaj 44letni prelat imenovan že za kardinala rimske cerkve, a kmalu nato za državnega tajnika, na mesto polno časti, pa tudi polno skrbi in težav.

In ravno v tej lastnosti se je izkazal kardinal Rampolla za velikega in nesmrtnega moža, o katerem bo pričala zgodovina še poznim rodovom.

Drugi Hofrichter.

Amsterdamska in dunajska policija imata v rokah naslednjo zastrupljivalno afero.

V Amsterdamu stanuje premožna 50letna vdova Almida Wyngoost s 16letno hčerko Almido in 27letnim sinom Dirkom, ki je bānčni uradnik. Starejši, 28letni vdovin sin Hermann Kristjan Jakob Wyngoost, je pa do dne 31. oktobra letos bil v službi kot

vodja čokoladne tovarne H. de Jonga pri Badenu, a navedenega dne je pa bil odpuščen iz službe in se nastanil na Dunaju, Alsergrund, Spitalgasse 25.

Na Holandskem je navada, da se zvečer, predno se gre k počitku, spije čaša mleka. Dne 10. novembra letos pa gospa Wyngoost proti svoji navadi mleka ni pila; pač pa je to storil sin Dirk. Komaj je pa mladi mož napravil prvi požirek, se je nezavesten zgrudil na tla. Njegova mati je slišala padec, ter brž skočila v sinovo sobo. Našla je Dirka z izbuljenimi očmi, pomodrelimi nohtovi in trdimi prsti. Prav nič ni vedela, kaj se je zgodilo, vendar ji je neki notranji glas rekel, da gre za zastrupljenje, in hitro je vtila sinu v grlo šumeč prašek, nakar je začel takoj silno bljuvati — s tem je bil rešen.

Oblastveno izvršena kemična preiskava je dognala, da je bil v mleku ciankalij in sicer v toliki množini, da bi zadostoval za usmritev 10 oseb. Dne 13. novembra si je hotela gospa Wyngoost umiti zobe; komaj je pa prvič s krtačico potegnila po zobeh, je začutila oster okus in vonj po grenkih mandljah; nekdo jo je na ta način skušal zastrupiti. Sum je padel najprej na 19letno domačo dekle, ki so jo takoj zaprli.

Razen tega so jeli sumničiti tudi odsotnega sina Hermanna Kristjana Jakoba Wyngoosta, ki bi z odstranitvijo domačih prišel do velike dedščine.

Amsterdamska policija se je obrnila na dunajsko in ta je dognala:

Hermann Kristjan Jakob Wyngoost je iz Dunaja odpotoval dne 9. novembra in se vrnil še le dne 14. novembra. Nahaja se v slabih gmotnih razmerah. Pred nekaj meseci je Wyngoost na badenskem okrajnem glavarstvu prosil in dobil dovoljenje za nabavo ciankalija v fotografske namene.

Dne 23. oktobra je na podlagi tega dovoljenja v badenski drogeriji Wallace kupil 100 gramov ciankalija. Na podlagi teh dejstev je bil Wyngoost te dni na Dunaju aretiran in izročen deželnemu sodišču. Pri zaslišanju je tajil vsako krivdo; rekel je, da se je iz Dunaja odpeljal dne 10. novembra zvečer in sicer v Lipsko; preiskava pa je dognala, da je odpotoval že dne 10. novembra, a v Lipsko je prišel še le dne 11. nov.

O ciankaliju pravi, da ga je menil rabiti za fotografiranje, a takoj nato je priznal, da se že mnogo let več ne peča s fotografiranjem in niti še nima nobenega fotografskega aparata. Pravi, da je ciankalij vrgel proč. Wyngoosta bodo izročili holandskim oblastim.

Slika iz avstrijskega gospodarskega razvoja.

Dne 3. oktobra 1863 je dobila koncesijo Anglo-avstrijska banka, ustanovljena z angleškim kapitalom v Avstriji z namenom naložiti angleški kapital, katerega je bilo v tistem času vsled konflikta med severnimi in južnimi državami amerikske unije zelo mnogo na razpolago, v Avstriji na visoke obresti. Angleži so take banke ustanavljali tudi drugod. Imenujejo se te banke Foreign banke.

Letos je praznovala Anglo-avstrijska banka 50letni jubilej in je ob tej priliki izdala kratko zgodovino svojega dela. Kar je v zgodovini filozofije življenje velikega filozofa, v zgodovini umetnosti življe-

Tako so odločili striček Luka in kar isti večer pripravili vse za dolgo vožnjo v Maribor po Dorčeka. Naslednji dan okoli desetih dopoldne so s pomočjo moža, ki nosi polmesec s številko pod brado, srečno našli ulico, katere ime so imeli doma v „Življenju Svetnikov“ skrbno zapisano. Hišno številko so hitro pogodili sami.

Pričela se je besedna vojska, vnel se je boj z materjo za mene, za moje življenje. Mati niso slutili, po kaj so došli pravzaprav stric, nadejali so se le, da so jih stric po navadi sorodnikov obiskali za praznike. Brez vse skrbi so torej potožili, da sta že dva zdravnika obsodila sinčeka pod grudo. To je bila voda na stričev mlin! Z nepremagljivo zgovornostjo, ki jo daje skrbeča ljubezen priletnih samskih za mlajši svoj rod, so dokazovali materi, koliko je bolje za njo in za otroka, da ga vzamejo takoj seboj na prijazen hriček ob Savi. Topleje solnce, mastno mleko, močne rože, gorka opeka bo rešilo Dorčeka. Močan bo, velik in zdrav, da se mu bo mati Betika čez nekaj mesecev le kar čudila. Še vojak bo, cesarski vojak, kakor stric Jože, ki se niso vojskovali le v Piemontu in na Toskanskem, ki so šli celo prostovoljno za Maksa v Mehiko.

Kakor nekda Eliezer za Rebeko pri Batuelovih, ali mladi Tobija za Saro pri Raguolu, tako odločno povejo tudi Luka Betiki, da se ne vrnejo brez otroka; odidejo pa zavoljo trojnega praznika (božič je bil tisto leto v petek) še isto popoldne z mešanim vlakom.

Dolgo se je obotavljala materina ljubezen, že več tednov je drhtelo srce za življenje prvorojenca, in sedaj naj se loči od njega najbrže za vselej! Še le ko so oče mizar pritegnili stričeku, so bili mati premagani, moja usoda odločena. Le to so zabičali stricu, naj brž pišejo, kako se bo godilo detetu.

Toplo zavitega so me Luka z očetovskim veseljem, kakor nekda krušni oče Jožef nebeškega deteta v Egipt, na sveti večer prinesli v leseno, kmečko

nje velikega umetnika, v politični zgodovini kakega naroda življenje velikega državnika, vojskovodje ali politika, to je v narodnogospodarski zgodovini zgodovina velikega gospodarskega zavoda. Za narodno gospodarsko zgodovino je doba zadnjih 50 let posebno važna. V tej dobi so se zgradile velike prometne zveze, nastale so velike banke (pred nastopom vlade cesarja Franca Jožefa I. ni bilo razen notnega inštituta v Avstriji nobene akcijske banke) in se je razvila pri nas velika industrija. Skozi okno Anglo-avstrijske banke nam kaže v spomenici njen predsednik Moravitz ves ta razvoj v kratkih, ostročrtanih slikah. Imenovana banka je bila z zgradnjo prometnih zvez in s skoro vsemi važnejšimi industrijami v tesni zvezi. Pisatelj povdarja, da so v Avstriji banke v posebno tesni zvezi z domačo industrijo, — ker so industrije vsled pomanjkanja in boječnosti privatnega kapitala navezane v veliki meri na te banke.

Posebno zanimiva doba v zgodovini gospodarskega razvoja v Avstriji so leta 1868—1873, doba pred hudo krizo leta 1873. Od leta 1845 do 1873 so cene industrijskim izdelkom stanovitno rasle, zato je bilo veselje do ustanavljanja novih industrijskih prometnih podjetij zelo veliko. Avstrija je bila sicer v boju z Italijo in Nemčijo poražena, toda nasprotstvo Nemčije ji je pridobilo simpatije Francozov in Angležev. Zunanje države so premalo poznale notranje razmere v naši državi in so mislile, da je z dualizmom že rešeno narodnostno vprašanje v naši državi, da je Avstrija na znotraj edina in trdna. Angleškega in francoskega kapitala je bilo zato v Avstriji na ponudbo v izobilju. Tudi domači kapital je prišel na trg. Vidi se, da je bilo tudi doma utrjeno prepričanje, da se bodo v Avstriji po težkih zunanjih bojih uredile domače razmere, da se bo skušalo popraviti doma, kar se je zakrivilo v tujini. Po težkih izgubah je vladalo doma veselje do dela in upanje v bodočnost. Veliko predobro presojanje razmer, prevelika korajža in špekulacija je povzročila krizo v l. 1873; Anglo-avstrijska banka je dosegla na primer še le leta 1906 večjo višino svojega kapitala, kakor leta 1873; da je spravila svojo rezervo na isto višino kot leta 1874, je potrebovala Anglo-avstrijska banka 22 let; tujega denarja je imela banka še le leta 1905 toliko, kakor ob njeni ustanovitvi, namreč 137 milijonov kron.

Zanimivo je primerjati dobo med leti 1868 do 1873 s sedanjo dobo. Takrat je Avstrija dosegla v zunanji politiki popolen poraz, letos se ji ustanovitev Albanije šteje v vspeh. Takrat živahen gospodarski napredek, obilica tujega kapitala na ponudbo, nizke obresti, letos v gospodarstvu stagnacija, pomanjkanje kapitala in kredita, visoke obresti. Tujina nam ne zaupa svojega kapitala, ker ve, da notranje razmere v naši državi niso urejene, da dualizem vsem avstrijskim narodom ni prinesel rešitve, da je vsled šovinizma in predsodkov gospodujočih narodov sporazum med avstrijskimi narodi mirnim potom nemogoč, da vse pričakuje krepke, odločne roke, ki bi napravila red. Ob enem vzbuja v tujini antipatije preozka zveza z Nemčijo, ki je osovražena vsled svoje brezobzirnosti, domišljavosti in prevzetnosti.

Pridobivajte nove naročnike!

hišico ob južni meji štajerski. Babica so pripravili mehko posteljico na klopi za pečjo. Zibeli ni bilo več pri hiši, za mene samega pa je ni bilo vredno tesariti. Na sveti večer sem se pritisnil v trdem božičnem mrazu zaupno ob starega sorodnika in ga pošlej klical za ateka vsa otroška leta. S ponosom še danes 90letni starček pripoveduje, kako sem se jih bal še med potom, nič več pa ne, ko so me prinesli v praznično razsvetljeno hišico. Oklenil sem se jih na mah srčno.

Pri peči ded sedijo, pa modro govore o davnih, davnih časih povestice lepe.

V sveti noči je postala hišica na Resi moj pravi dom, ki ga pozabil nikdar ne bom. V njej in okoli nje po pisani trati, v ovetočem vrtu, v senčnatih gajih (sredi katerih sameva) in po zapeljivem vinogradu sem preskakljeval najbolj srečna leta muko-trpnega, prevar polnega življenja.

Mogočna nisi, ne prostorna in stavlil te umetnik ni, bolj kot bogata, si uborna, preprosta selska hiša ti. In vendar palač ogromnih in njih blesku ne bom stavil, a tebi, dom seljakov skromnih, nesmrten veneč rad bi zvil.

Ti, božje dete, si bilo zadovoljno s hlevom in jaslami, nevrednemu svojemu hlapcu pa si podarilo na poseben način svoje previdnosti ljubko toplo hišo. V zahvalo te že nad 16 let srčno vabim dan na dan v tolikrat omadeževano, a vselej skesano srce! Ne zavrzi ga!

Oh ne, ne v trde jaslice, v ljubeča naša srca le se vleži, Jezus mili!

(Dalje prih.)

Politični pregled.

Državni zbor.

Dunaj, 18. dec.

Današnji zbornični seji je pelo časopisje tako kritično ouverturo, da se je splošno pričakovalo največja presenečenja in senzacije. Prvo vprašanje, ki je vznemirjalo živce, je bilo vprašanje radi ekstenzije minimuma. Znani sprejem Roškarjevega predloga, po katerem se zviša ekstenzije minimum na 1600 K, še vedno vznemirja vlado in njene stranke in se ga hoče na vsak način reasumirati. Ker bi naletelo to gotovo na hud odpor, je povzročala ta zadeva precejšnjo napetost. Drugi vznemirjajoči moment je bila vest, da so se pogajanja v Lvovu razbila in da bodo zato Rusini zopet pričeli s hrupno obstrukcijo. Na tretjem mestu je bil napovedani obračun poslanca Stapinskega z ministrom Długoszem, kar je seveda vzbujalo pozornost, ravno tako, kot eventualne interpelacije na vlado radi Stapinskih koruptivnih zadev. Cela vrsta zadev tedaj. Atmosfera je bila prenasočena in pričakovanje veliko. Nobeno čudo, da je bila za to zbornico že ob pričetku seje zasedena do zadnjega sedeža in so bile galerije prenapolnjene. Zbornica je imela velik dan.

Senzacije željni ljudje pa niso prišli na svoj račun.

Zopet se je enkrat pokazalo, da že vnaprej napovedane revolucije niso tako nevarne, kakor si jih razdraženi duhovi navadno predstavljajo. Vse davčne predloge so bile v tretjem branju gladko sprejete, škandal radi ekstenzije minimuma ni bilo, ker računa vlada na gospodsko zbornico in je zbornica še celo prešla k debati o nakazilih, ki bi, kakor znano, zasigurala kronovinam določeni delež iz dohodkov novih davkov. Debata o nakazilih se jutri nadaljuje in se boje, da bodo pričeli Rusini s hrupno obstrukcijo, ker bodo najbrže hoteli tako dolgo zabranjevati nakazila galliskemu dež. zboru, dokler ne bo zasigurana nova volilna reforma za Galicijo. Seja seniorjev, ki se je vršila opoldne radi tega, ni imela nobenega rezultata. Predsednik dr. Sylvester je to konstatiral, toda izjavil, da bo zbornica tudi nadalje obdrževala plenarne seje.

Sklep zbornične seje je izpolnilo vprašanje Stapinskega radi znanih razkritij ministra Długosza. Stapinski je izjavil, da on ni prejel od vlade nobenega denarja, in da je porabil denar, ki ga je prejel od svojega strankarskega prijatelja Długosza, le za stranko. Izjava Stapinskega pa v zbornici ni napravila nobenega posebnega vtisa, tako da samo pri tej izjavi Stapinskega bržčas še ne bo ostalo in se že napovedujejo za jutri nova razkritja. A seveda je zbornico usoda parlamenta mnogo bolj zanimala, kakor ta nečedna afera. Nažiranja o nadaljnjem razvoju državne zbornice so zelo različna. Pessimisti pričakujejo odgojenje zbornice že za jutri, pretežna večina je še pa vedno mnenja, da se bo v bližnjih urah spremenila situacija na boljše. Do razjasnitve danes še ni prišlo, prerokovati pa le 24 ur naprej, je zelo nevhvalno delo.

Pa otvoritvi seje se je dr. Sylvester najprvo spominjal prestolonaslednikove 50letnice, pri čemur so vprizorili socialdemokrati prav neokusno demonstracijo. Ko je prišel kmalu nato v zbornico grof Stürgkh, je bil od Rusinov in poljskih socialdemokratov hrupno sprejet. Nato je bila osebno-dohodninska predloga sprejeta v tretjem branju in se je pričela debata o nakazilih. Poročevalec dr. Steinwender je priporočal, naj zbornica pospeši sprejem zakona in odkloni vse manjšinske predloge. Poslanec dr. Diamand je bil slab gospodarstvo mnogih kronovin. Ko je še govoril manjšinski poročevalec Lukaszewicz, je bila debata prekinjena in sledile so razne interpelacije in vprašanja. Koniec je izpolnila umazana afera Stapinski-Długosza, ki se je končala s hrupnimi prizori.

Prihodnja seja jutri.

Delegacije.

V sredini seji je avstrijska delegacija nadaljevala debato o proračunu vojnega ministrstva. Delegat Leuthner je ostro napadal vojno ministrstvo zaradi pridržavanja rezervistov in samovoljnega zvišanja rekrutnega kontingenta za 15.000 mož. Drugi delegati so se zavzemali za dopuste moštva ob času zetje.

Splošno zanimanje je vzbudil govor delegata dr. Korošca. Dr. Korošec je opozarjal, da je zadnja izjava našega zunanjega ministra, češ, da se nobena tuja država ne vtikuje v našo notranjo politiko, v velikem protislovju z govorom italijanskega zunanjega ministra, ki ga je imel v torek v italijanski zbornici. Italijanska vlada se je glede odloka tržaškega namestništva, glede pomiloščenja Sterleta in glede pobiranja davkov v Trstu vmešavala v strogo avstrijske notranje zadeve. Jugoslovani morajo protestirati, da bi se kaka sovražna, če prav z nami združena tuja država vmešavala v naše zadeve v škodo Jugoslovanov. Jugoslovani vidijo razen dinastije tudi v armadi ono vez enotnosti cele države, ko o hočejo imeti ohranjeno, vstrajajoč pri svojih teritorialnih težnjah. Vsled tega je za Jugoslovane armada činitelj moči in enotnosti monarhije. Sicer je trpela ta enotnost vsled slučajev Redla in Jandriča. Veliko škodo je zadalo naši monarhiji tudi izvedenje programa devetorice. Lepih besed za Slovane se je

slušalo dosti, toda te lepe besede niso v očigled dejanskega postopanja z Jugoslovani na Koroškem nič drugega, kakor žaljivo norčevanje. H koncu je govornik navajal ostro nesorazmerje med gospodarsko silo ljudstva in med velikanskimi vojaškimi izdatki ter je priporočal izdatno razoroženje. (Veliko pritrjevanje.)

V popoldanski seji je zahteval Poljak Londzin, da se da moštvo katoliških veroizpovedanja, osobito novincem, v tedenskih presledkih nekaj ur prilike, da zamorejo obiskati cerkev in se udeleževati verskih vaj. Govorili so še delegatje Nemeč, dr. Baernreither, Kadlačak, Niedrist in delegat dr. Kramar.

V četrtkovni seji je delegacija tudi nadaljevala debato o proračunu vojnega ministrstva. V pričetku seje se je spominjal predsednik dr. Leo 50letnice rojstva našega prestolonaslednika nadvojvode Franca Ferdinanda. Nato je izrazil delegat Mühlwerth razne želje in pritožbe. Istotako se je pritoževal delegat Klofač, da se za moštvo za časa, ko je bilo na mejah pod orožjem, v zdravstvenem oziru ni zadosti skrbelo. Nato je govoril zunanji minister grof Berchtold ter je napram govoru delegata dr. Korošca trdil, da se Italija ni vmešavala v naše notranje zadeve, ko se je šlo za znane odloke tržaškega namestništva in za pomiloščenje Sterleta.

Ko je nato govorilo še več drugih delegatov, je bila debata prekinjena in seja zaključena. Prihodnja seja danes ob 3. uri popoldne.

Zahteve avstrijske mornarice.

Mornariški minister zahteva štiri nove dreadnoughte (300.000.000 K), štiri križarke (60.000.000 K), 6 parnikov (24.000.000 K), 12 torpedovk (18 milijonov kron), štiri podmorske čolne (12.000.000 K), 2 donavska monitorja (4.000.000 K); skupaj 418.000.000 K. Ministrski svet je to dovolil.

Egejski otoki.

Angleška je predlagala, da ima Grčija dobiti Egejske otoke, razen Teneda in Imbra. Otoki se ne smejo utrditi. Dodekanezos pripade Turčiji, ko se lozanski mir izpolni.

Prestol nove Albanije.

„Albanische Korrespondenz“ javlja iz Drača sledeče:

Prince Wied, ki je z albanskimi vodji v neprestanem stiku, je poslednjim sporočil, da zasede albanski prestol le pod pogojem, če dobi Albanija posojilo v znesku 75.000.000 frankov in bi to posojilo zajamčile velesile. Od teh 75.000.000 frankov bi moral imeti on 25.000.000 frankov na prosto razpolago. Le pod tem pogojem se je izjavil pripravljenega, da nastopi vlado Albanije.

Iz Frankbroda na Nemškem se poroča, da je določeno slovesno vstoličenje prince Wieda na albanski prestol na dne 15. januarja prihodnjega leta. Vstolili ga bodo zastopniki evropskih velesil.

Bolgarija in Grčija.

Grška vlada je po ruskem poslaniku obvestila Genadijewa, da ne bodo Grki izvedli smrtne obsodbe nad bolgarskimi vojnimi vjetniki v Solunu. Genadijew je izjavil, da, ko se uredi vprašanje vojnih vjetnikov, se takoj obnovi diplomatske zveze z Grško.

Huerta diktator.

Iz Mehike poročajo: Kongres je podelil do novih volitev predsednika, ki bo dne 2. aprila 1914, Huerti diktatorsko oblast in se odgodil.

Raznoterosti.

Župnija Reka nad Št. Pavlom pri Preboldu dobi č. g. Martin Agrež, kaplan pri Mariji Snežni.

Iz učit. službe. V Marenbergu je razpisano mesto učitelja; prošnje do dne 15. januarja 1914 na krajni šolski svet.

Iz sodne službe. Pri okrajni sodnji v Beljaku je razpisano mesto sodnika; prošnje do dne 29. decembra na predsedništvo deželnega sodišča v Še-lovcu.

Iz fin. službe. Finančni svetnik Rudolf Löffelmann v Slovenjgradcu je premeščen k davčni administraciji v Gradec.

Prosilec za službe v občinskih pisarnah in pri posojilnicah. Naše posojilnice se tako lepo razvijajo, da bo treba marsikje nastavititi posebnega tajnika. Ker bi pa tajnik pri posojilnici ne imel dovolj dela in tudi ne zaslužka, zato je najboljša, da taka mesta prevzamejo tudi občinski tajniki, kateri pa se morajo za posojilniško poslovanje izvežbati. Nudi se sedaj ugodna prilika, da se vsi oni, ki še niso več čisti posojilniškega poslovanja, udeležijo združnega tečaja. Priglasiti se naj pošljejo na Združeno zvezo v Mariboru.

Pozor! Vse častite naročnike in naročnice lista „Ave Marija“, ki ga razpošilja družba sv. Rafaela v Ljubljani, Dunajski cesta števil. 29, najljubše prosimo, da blagovolijo poravnati zaostalo svoto za letos in nekateri naročniki tudi za nazaj v najkrajšem času, ker moramo naročnino poslati uredništvu „Ave Marija“ v Ameriko. — Rafaelova družba.

Žganje. Tako je kratko naslovljen 2. zvezek zbirke protialkoholnih spisov, ki jih je začela izdati mariborska „Sveta vojska.“ Mnogo se trosi po

svetu laži, goljufij, zmot in krivih nazorov, ampak najbolj zmotno je gotovo mnenje, ki ga imajo ljudje o žganju. Ta kuga nam preti naravnost s pogonom. Kupčica nas pouči, kaj je žganje in kakšne so njegove posledice. Vse, kar se žganju dobrega pripisuje, je laž in goljufija. Cena knjižice je 10 vinarjev, po pošti 13 vinarjev. Kdor naroči 100 izvodov skupaj, jih dobi za 9 K. Kdor naroči posamezne izvode, naj pošlje znesek v znamkah. Naroča se pri „Sveti vojski“ v Mariboru ali pa v Cirilovi tiskarni. Knjižica bi se naj v veliki množini razširila med ljudstvo. Pisana je zelo poljudno, a opira se na najznamenitejše veljake v protialkoholnem vprašanju.

Ne uradujte brez prič! Zgodil se je slučaj, da je prišel vlagatelj v posojilnico izven uradnega dne. Knjigovodja mu je hotel ustreči ter mu je izplačal vlogo. Priče ni bilo navzoče nobene. Dotični vlagatelj je pozneje trdil, da denarja ni prejel in je spravil s tem knjigovodjo v največjo zadrego. Zadeva je prišla pred sodišče in le slučajno so se našla dokazila, da je knjigovodja nepoštenemu obrekovalcu v resnici izplačal v knjigah zabeleženi znesek. (Ta-le slučaj nas jasno uči, da je treba pri združnem poslovanju največje previdnosti. Vsak v zadrugi poslujoči funkcionar naj varuje samega sebe tudi s tem, da ne posluje nikdar brez prič. Načelo je, da morata biti vsikdar navzoča pri poslovanju najmanj dva funkcionarja. Redno se vrši poslovanje v predpisanih urah. So pa izjeme, ko mora zadruga tudi izven določenih uradnih ur ustreči zadržnikom. Proti temu ne moremo biti, neobhodno potrebno pa je, da sta tudi pri takih izjemnih slučajih navzoča najmanj dva funkcionarja. To zahteva korist zadruge, pa tudi korist posameznih funkcionarjev, kakor kaže zgoranji slučaj.)

Slovenska Straža. Darovali so za Slovensko Stražo iz Štajerske: Fr. Kolenc, Sp. Rečica, 2 K 20 vin.; pri blagoslovljenju poljskega križa vsled želje pokojnega Fr. Kegeln v Murščaku, nabral pri večerji njegov sin gospod Anton Kegel, 8 K 30 vin.; J. Baznik, kaplan, Sv. Barbara v Haložah, 4 K 32 v.; Anton Knaflič, Lušečka vas, 6 K; I. Poznik, Gradec, 1 K; Josip Piano, postajenačelnik, Rečica o. P., 2 K; nabrano na gostiji gospoda Mihaela Šinko z Antonijo Gregorec, dne 18. nov. 1913, v Dragotnicah, 12 K; po č. g. Fr. Toplak, kaplanu, Središče, nabrano na gostiji Lukman-Tomažič v Vodrančah p. Središču, pri licitaciji dveh cigar, 14 K; nabrali svatje naj ženitni vrlaga mladeniča g. J. Šiškota, Sv. Bolfenk v Slov. gor., po č. g. Josipu Vodošku, župniku, 5 K 30 vin.; Martin Jurkovič, dekan, Ljutomer, 5 K; po č. g. Marku Kranjcu, kaplanu, Ribnica, nabrano v veseli družbi v župnišču v Ribnici na Pohorju, 6 K; Anton Rabuza, c. kr. gim. prof., Celje, 1 K; Josip Poplatnik, župnik, Polenšak, nabrano na gostiji Cvetkovi v Strejaci d. 24. nov. 1913, 4 K 25 vin.; Jernej Podpečan, kaplan v Konjicah, nabrano pri blagoslovljenju Lepakove niše 13 K 28 vin.; Tomaž Arloti, Maribor, 2 K 20 vin.; Fr. Schreiner, kaplan, Žalec, kot odgovor na napade v „Slov. Narodu“ in „Nar. Listu“, 10 K; Blaž Brinčak, Slovenjgradec, nabrano na direktorialnem frančiškovanju, 2 K 70 vin.; Fr. Spindler, kaplan, Brežice, 1 K; po č. g. M. Karba, Zreče pri Konjicah, nabrano na svatbi Očko-Višnar v Loškigori, 5 K 41 v.; podružnica Sv. Jurij ob Taboru 50 K; podružnica v Mariboru 15 K; podružnica v Celju, nabrala gospa Ana Lebič, posestnica na Bregu pri Celju, 11 K 30 vin.; podružnica Žalec, nabrano v veseli družbi v St. Janžu na Peči, 52 K; podružnica v Konjicah 8 K; podružnica Sv. Jurij ob juž. žel. 20 K; po podružnici Sv. Jurij ob juž. žel., darovali igralci, 3 K 14 vin.; podružnica v Konjicah, nabrala Micika Lamut v Konjicah, 5 K; Mohorjani Sv. Trojica v Sl. gor., po župnem uradu, 2 K; Mohorjani Sv. Ana n. Krembergu po žup. uradu 17 K; Mohorjani v Solčavi, po č. g. M. Schmid, župniku, 16 K; Mohorjani v Koprivnici 8 K; Mohorjani Ljubno, po župniku Josipu Dekortu, 24 K 38 vin.; Mohorjani Vransko po župniku Fr. Irgl 10 K 24 vin.; Mohorjani Tinje po žup. uradu 5 K; Mohorjani Sv. Duh v Ločah po žup. uradu 10 K; Mohorjani Sv. Miklavž pri Ormožu, po kaplanu Časlu, 15 K 10 vin.; Mohorjani v Kapelah, po č. g. Karolu Preskerju, 6 K; Mohorjani Sv. Bolfenk v Slov. gor., po č. g. Josipu Vodošku, župniku, 9 K; Mohorjani v Jarenini, po č. g. Josipu Čizku, dekanu, 12 K; Mohorjani Sp. Poljskava, po č. g. Franu Heber, župniku, 4 K; Mohorjani Sv. Lovrenc v Slov. gor. 15 K; Mohorjani Prihova, po č. g. žup. Karolu Kumer, 5 K; Mohorjani Sv. Jurij v Slov. gor., po žup. uradu, 5 K 20 vin.; Mohorjani Kebeelj-Oplotnica, po č. g. župniku Krenjerju, 4 K; Mohorjani St. Janž na Dravi polju po č. g. župniku Škerjancu 7 K; Mohorjani Zibika po žup. uradu 5 K; Mohorjani St. Janž pri Velenju po č. g. Franu Gosak, župniku, 5 K; Mohorjani Sv. Jurij ob Pesnici po č. g. župniku Mat. Zemljič, 5 K; Mohorjani Šmarje pri Jelšah, po č. g. dekanu Bohaneč, 13 K 48 vin.; Mohorjani Rajhenburg po č. g. kaplanu Jožefu Tratniku, 24 K; Mohorjani v Teharjah po č. g. župniku Janezu Čemažar, 5 K; Mohorjani Črešnjevec po žup. uradu 5 K; Mohorjani Hoče pri Mariboru po podružnici 10 K 5 vin.; Moh. Sv. Jurij ob juž. žel., po podružnici Slov. Straže 12 K; Mohorjani Luče pri Ljubnem po č. g. Fr. Lekše, župniku, 27 K 49 vin.; Mohorjani Sv. Ema pri Pristovi po žup. uradu 4 K.

Črnogorski kralj odlikuje avstrijskega častnika. Črnogorski kralj Nikolaj je podelil avstro-ogrskemu vojnemu atašeju stotniku Hubki komturni križec Danilovega reda.

Slaba vest. Včerajšnji „Narodni List“ opozarja svoje čitatelje, da radi meznega gibanja v tiskarnah po 27. t. m. enkrat ali dvakrat ne bo izšel, če se še pravočasno ne doseže sporazum med delojalci in jemaleci. „Če list enkrat ali dvakrat ne bo izšel, ne mislite, da smo prenehali izhajati“, poučuje liberalno glasilo. Vsa liberalna mizerija zveni iz teh besed. Obstoj liberalnega glasila je na tako šepavih nogah, da že njegovi lastniki in uredniki ne verujejo prav v njegovo bodočnost ter bi tudi pri njegovih „kremenitih in inteligentnih“ naročnikih bila prva misel, če bi enkrat ne prišel: Zaspal, umrl je. Počivaj v miru! Res, slaba vest se hitro izda!

Liberalni bebeli krošnjarijo po svojih tistih s trditvijo, da so naši poslanci dovolili deželnozbornski večini najeti 18 milijonov posojila. To je navadna in prostaška liberalna laž. Naši poslanci samo niso z obstrukcijo zabranili, da so se viseči, že napravljeni dolgovi, ki zahtevajo veliko višje obrestovanje, spremenili v fundirane, pri katerih ima dežela veliko manj stroškov. Obvarovali so tedaj davkoplačevalce samo težkih bremen. Liberalci pa le lažite krepko naprej, saj to je vaše življenje.

Uboga slovenščina. V „Slov. Narodu“ od 17. t. m. se zahvaljuje ljubljanski liberalni general dr. Triller škofjeloškimi in kranjskim liberalcem, ki so ga z revno šestglasno večino poslali v kranjski deželni zbor. V tej zahvali beremo tudi ta klasični stavek: „Vse volcenjene gg. volilce mestne skupine Kranjskoškofjaloka, ki so dali pri včerajšnji volitvi, ponosno in pogumno prezirajoč tudi najhujše nasilstvo, prosto cesto svojemu naprednemu prepričanju, prosim vdano...“ „Prosta cesta naprednega prepričanja“, to je najnovejša cvetka liberalnih jezikoslovcev. Človek se zgraža, če vidi in sliši, kako včasih kak napolizobraženez kviri naš jezik z grdimi nemčizmi. Kaj pa naj rečemo k temu, če podžupan slovenske prestolnice, ena prvih glav v taboru slovenske „inteligence“, na tak neusmiljen način lomi in ponemčuje našo materinščino? Dr. Trillerja je pač še tisti dan po volitvah tlačila grozna zavest, da je manjkalo samo 6 glasov, pa bi mu bili volilci pokazali „prosto roko“, po kateri bi bil lahko zapeljal svojo liberalno robo nazaj v Ljubljano.

Mezno gibanje v tiskarnah. Danes nimamo zaznamovati nobenih novih dogodkov. Ponemčje ljesti sploh ne izhajajo, drugod v zelo skrčeni obliki, pri nas na Štajerskem je še vse v redu. Po onih tiskarnah, kjer so odpovedali delodajalci, se z jutrišnjim dnem delo konča. Pri nas traja delo, tako se vsaj zagotavlja, prihodnji teden še dalje.

Čevlje napravimo nepremočljive na sledeči način: 2 dkg kavčuka zrežemo na drobne kosce, 3 dkg svinjske masti raztopimo na slabem ognju in stresemo v posodo kavčukove koščke in mešamo to pridno toliko časa, da se v masti popolnoma raztope. Da postane mazilo bolj redko, pridenemo še pet dkg ribjega olja (tean) in odstranimo od ognja. S tem mazilom namažemo čevlje ob topli peči ali ognju; posebno tista mesta, kjer voda rada notri vha-ja, je treba dobro namažati. Usnju to mazilo nič ne škoduje in se čevlji snažijo in likajo, kakor navadni.

Štajersko. Mariborske novice.

Odlikovan narednik. Na dvorišču vojaškega oskrbovalnega skladišča v magdalenskem predmestju je bil te dni v navzočnosti uradništva in moštva slovesno odlikovan narednik Franc Cajnik s srebrnim zaslužnim križcem s krono.

Maribor. Uradne ure na glavni pošti od 18. do 25. decembra 1913. Vsprejem paketov: Ob delavnikih: od 8. ure zjutraj do 5. ure zvečer, v nedeljo 21. in božični praznik 25. decembra: od 8. ure zjutraj do 4. ure zvečer, na Štefanovo 26. decembra: od 8. ure zjutraj do 12. ure popoldne. — Oddaja paketov: Ob delavnikih: od 8. ure zjutraj do 12. ure popoldne in od 2. ure popoldne do 6. zvečer. V nedeljo 21. in božični praznik 25. decembra: od 8. ure zjutraj do 12. ure popoldne, na Štefanovo 26. decembra: od 2. ure popoldne do 4. ure zvečer.

Božičnica. Prihodnjo nedeljo, dne 21. t. m., ob 8. uri zvečer, priredi naš Orel božičnico s sledečim sporedom: petje novega orlovskega pevskega zbora pod vodstvom gospoda Juvana, igra „Mojstra Križnika božični večer“, licitacija božičnega drevesca i. t. d. Vabimo vse dobromislele Slovence in Slovenke v Mariboru in okolici k tej prireditvi. Prireditev se vrši v dvorani rokodelskih pomočnikov (Apothekergasse). Naj nihče, ki čuti z nami, ne izostane!

Sv. Magdalena. V nedeljo, dne 21. t. m., popoldne po večernicah, se vrši pri nas občni zbor podružnice Slovenske Straže. Govoriti pride gospod F. Žebot. Takrat si tudi ustanovimo pevski mešan zbor, ki vam bo dal priložnost, naučiti se lepih slovenskih pesmi. Zato le v obilnem številu skupaj!

Mandat je odložil. Načelnik Karol Mayer je že pred konstituiranjem novega studenškega občinskega zastopa odložil svoj mandat. Žalovati Studenčanom po tem občinskem odborniku res ni treba.

Studenci pri Mariboru. Tu priredimo v soboto, dne 20. t. m., v prostorih gospoda Šauperla božičnico za revno slovensko dečo. Božičnica je prireditev obeh slovenskih narodnoobrambnih organizacij. Tudi letos, dve leti za tem, ko je slavnostni govornik izrekel upanje, da bomo letos že pod lastno streho, praznujemo božičnico pod tujo streho. Otroci se pridno pripravljajo za razne deklamacije in petje, da bo božičnica bolj impozantna. Obdarovanih bo okrog sto slovenskih otrok. Začetek je ob tretji uri popoldne. Studenški in mariborski rodoljubi se vabijo, da se božičnice slovenske deče udeležijo mnogoštevilno!

Studenci pri Mariboru. Za časa volitev v obč. zastop se je iz vseh trobent trobilo po Studencih, da nemškonačionalna klika ne pospešuje luteranstva in ga noče pospeševati. Našlo se je več kalinov, ki so dali zato Nemcem svoje glasove, med njimi velika večina takozvanih „nemških katoličanov.“ Komaj je bil županom izvoljen znani dr. Jurij, vodja te odlične, čistokrvno-nemške družbe, že je pokazal svojo pravo luteransko barvo. Povabil je znanega pastora Mahnerta, da govori v Studencih ob priliki nemške božičnice, ki se vrši ravno tisti čas, kakor naša. Brez dvoma bo med obdarovanci ogromna množica otrok slovenskih starišev. In tem otrokom bo govoril protestantovski pastor! To pove dovolj! Volilci, vidite, s kako slepoto ste bili udarjeni! V Studencih, kjer katoličani nimamo duhovščine, se pospešuje — protestantizem po sinovih slovenskih starišev! In kdo je kriv? Mi sami!

Celjske novice.

Sklep liberalne stranke, ki zahteva novoletno deželnozbornsko zasedanje, se je izvršil, kakor izve mo iz informiranih krogov, pod osebnim vplivom dr. Kukovečim. Mož v Celju radi vsestranske zaposlenosti nima pravega mira in že dolgo ni — zadostno prespan. Zato si želi deželni zbor, kjer bi se zopet enkrat lahko pošteno izspal. Spomin, kako lušno se je spalo pri sklenitvi davka na pivo in rešitvi učiteljskih plač, je neizbrisljiv.

Ptujske novice.

Kmetijska podružnica za ptujsko okolico priredi v nedeljo, dne 21. t. m., v Ptuj, v dvorani gospe Zupančič predavanje o sadjarstvu in v nedeljo, dne 28. t. m. istotam pouk o zavarovanju kmetijskih poslov in delavcev proti nezgodam. Začetek vsakokrat ob 9. uri predpoldne.

Ljutomerske novice.

Smrt. V torek, dne 16. t. m., smo pokopali v Ljutomerju občinskega redarja gospoda Andr. Luknarja, očeta ptujke učiteljice gospodične Mar. Luknar. Kdo ni poznal mnogoletnega zvestega občinskega uslužbenca „Lukjara.“ Pokojni je bil original, zato tudi priljubljen povsod. Pogreba se je udeležilo uradništvo, na čelu gospod glavar, občinski zastop, učiteljstvo, domačo gasilno in veteransko društvo ter mnogo trškega občinstva — Naj v miru počiva!

Krajni šolski svet Franc Jožefove šole v Ljutomeru ima v svoji sredini uda, ki pošilja svojega otroka (čute!) v nemško šolo. Kako se to vjema, gospod B.? S tem nam delate nečast, zato bi svetovali, da odložite svojo častno mesto.

Nova trgovina. Gospod Leutz je otvoril dne 2. t. m. svojo krasno opremljeno trgovino s steklom in porcelanom v poštni ulici. Trgovina z izlozabami je kras cele ulice ter dela čast gospodu podjetniku. Želimo mu mnogo vspeha!

Ljutomer. Na dan sv. Štefana nas hoče naša mladina zopet nekoliko razveseliti. Priredila bo namreč v dvorani g. Kukovec dve igri. Pri prvi, „Mlada pevka“, nastopajo dosedaj že znani igralci in igralke, ki bodo to pot pokazali tudi svoje pevске zmognosti. Druga igra, „Krečmar pri zvitem rogu“, pa nam obeta obilo smeha. Torej na veselo svidenje dne 26. t. m., ob 7. uri zvečer, pri g. Kukovec.

Drugi kraji.

Kamnica pri Mariboru. Dekliška zveza priredi na Štefanovo, dne 26. t. m., popoldne po večernicah, v prostorih gostilne g. Vogrinca veselico z gledališko predstavo „Oh ta Polona“, govorom (gospod Vladimir Pušenjak iz Maribora) in petjem. Pridite! — Odbor.

Ribnica na Pohorju. V nedeljo, dne 21. t. m., ima Mladeniška zveza po prvem sv. opravilu svoj redni mesečni sestanek. Fantje cele župnije, pridite vsi!

Sv. Lovrenc nad Mariborom. Dne 26. t. m., na Štefanovo, priredi naša Dekliška zveza poučen shod s poučnim govorom, šaljivim dvogovorom, deklamacijami in govorom blagajničarke. Dekleta, tudi puščavska, in stariši ste vabljeni!

Sv. Lenart v Slov. gor. (Božičnica.) Tukajšnja slovenska petrazredna ljudska šola priredi v nedeljo, dne 21. t. m., v dvorani Arnuš svojo običajno božičnico s sledečim sporedom: 1. Petje in deklamacije. 2. „Ubožec“, dramatičen prizor. 3. Razdelitev daril. Dragi bralec, ki čutiš z nami, a ne bivaš v kraju, kjer lovijo naši narodni nasprotniki ubogo slovensko dečo v svoje pogubne mreže, spominjaj se naše božičnice!

Sv. Benedikt v Slov. gor. Bralno društvo priredi na Štefanovo popoldne v novi dvorani zopet veselico. Ponovili bomo prelepo narodno gledališko igro: „Krivoprisežnik.“ Vstopnina: sedeži 1 K, stojšča za odrasle 30 vin., za otroke 20 vin. Vabimo k obilni udeležbi.

Sv. Lenart v Slov. gor. Naše igralke in igralci prirede na dan 28. decembra, popoldne po večernicah, v veliki Hrnuševi dvorani veselico z dvema šaljivima igrama. Po igri bo šaljivi srečolov, šaljiva pošta, petje, godba in še mnogo zabavnega in pa šaljivega. Pridite v obilnem številu.

Sv. Andraž v Slov. gor. Zadržno nedeljo tega meseca, dne 28. decembra, priredi popoldne po večernicah naše katoliško izobraževalno društvo s sodelovanjem Marijine družbe gledališko igro: „Marijin otrok.“ Pred gledališko predstavo je govor, ki ga ima profesor dr. Hohnjec. Tamburaški zbor od Sv. Antona v Slov. gor. je obljubil nas razveseliti s svojim obiskom. Domačini, kakor tudi sosedi, se uljudno vabijo k obilni udeležbi. Slavnost se vrši v šoli, prosta zabava pa v Toševi gostilni.

G. Sr. Gasteraj. Tukaj so bile občinske volitve. Volilci zgornjega kota se jih niso udeležili. Nekaj mož baje tudi brenka na liberalno struno. Iz zgornjega kota niso mogli volilci na volišče, ker se je letos njihoval „agitator“, bivši trafikant, oženil. Prejšnji župan vrli gospodar g. Franc Šuman ni hotel več sprejeti izvolitve. Obžalujemo! Zato je odbor enoglasno izvolil mladega in vrlega gospodarja Ivana Damiš. Čestitamo!

Sv. Jurij v Slovenskih goricah. Kmetijska podružnica ima v nedeljo, dne 21. t. m., po rani službi božji, v Krajnčevi gostilni svoj redni občni zbor. Po običajnem sporedu bo pobiranje udrine za leto 1914 in naročitev različnih semen. Vabimo k obilni udeležbi.

Marenberg. Mladeniška zveza priredi pri prekrasni in veliki podružnici Sv. Janeza na Suhem hribu na sveti večer, dne 24. t. m., ob 9. uri božično slavnost. Na sporedu so božične in narodne pesmi, ki jih poje domači pevski zbor, ter božična igra v treh dejanjih: „Na betlehemskih poljanah.“ Igralo se bo na novem odru. Vabila se ne razpošiljajo, a priti pa sme vsak, ako prinese seboj 20 v.

Slov. Bistrica. Pridite zadnjikrat letos, vsi na veliko veselico, katero priredi katoliško izobraževalno društvo v nedeljo, dne 28. t. m., to je prvo nedeljo po božiču, ob pol 4. uri popoldne v hotelu „Avstrija.“ Na sporedu je petje, igra „Krivoprisežnik“, kupleti in šaljiva tombola.

Poljčane. Slovensko katoliško izobraževalno društvo priredi na Štefanovo, dne 26. decembra, božično prireditev s petjem in predstavama: „Vedeževalka“ in „Čevljar.“ Začetek popoldne takoj po večernicah.

Gornja Ponikva. Šola na Gornji Ponikvi priredi božično predstavo na praznik sv. Štefana, točno ob dveh popoldne, v šolskih prostorih. Spored: 1. „Palčki“, čarobna igra v treh dejanjih s petjem. 2. Potovanje po domovini, spevigrada za dvo- in triglasni zbor in samospeve s spremljanjem glasovira in harmonija. Vstopnina za sedeže 1 K, stojšča 40 vin. Čisti dobiček se porabi za nakup učil za šolo na Gornji Ponikvi. Pridite, bo lepo!

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Na Štefanovo, dne 26. t. m., priredi bralno društvo božično igro. Mladeniči vpriporijo zelo smešno burko: „Dva gluha“, mladenke pa nastopijo v krasni narodni igri v petih dejanjih s petjem „Nežka z Bleda.“ Vmes bodo deklamacije, šaljiv prizor „Geta prvič v Ptuj“ in petje mešanega in moškega zbora. Začetek ob 3. uri popoldne po večernicah. Vstopnina: sedeži 50 v, stojšča 30 v. Domačini in sosede, na obilno svidenje na Štefanovo v naši društveni dvorani!

Marija Nazaret. Konstantinovo slavnost priredi v nedeljo, dne 28. t. m., ob 3. uri popoldne, kat. slovensko izobraževalno društvo v Mariji Nazaretu z različnim in zanimivim sporedom. Prijatelji poštenega veselja in koristne zabave, pridite polnoštevilno! — Odbor.

Žalec. Prostovoljno gasilno društvo v Žalcu obhaja tudi letos, kakor običajno, na Štefanovo, dne 26. t. m., svojo božičnico.

Št. Pavel pri Preboldu. Tukajšnje katoliško izobraževalno društvo priredi na Štefanovo, dne 26. t. m., popoldne po večernicah, v Društvenem domu veselico z gledališko predstavo in srečolovom. Prijatelji in somišljeniki vsi prijazno vabljeni.

Žetale pri Rogatcu. Čebelarška podružnica za rogaški okraj priredi v nedeljo, dne 28. t. m., ob 3. uri popoldne, v žetalski stari šoli svoj letni občni zbor z navadnim sporedom in poučnim predavanjem. Uljudno vabi odbor vse člane in prijatelje čebel iz celega okraja.

Sv. Jurij ob južni železnici. V nedeljo, dne 21. t. m., ob 3. uri popoldne, ima tukajšnja kmetijska podružnica svoj občni zbor, po katerem se vrši zbiranje kmetijskega orožja. Zborovanje se vrši v restavraciji pri kolodvoru.

Sv. Trojica v Halozah. Na Štefanovo, dne 26. t. m., popoldne po večernicah, se vrši Mladeniško-Dekliške zveze poučni shod z zanimivim sporedom. Pridite v mnogobrojnem številu!

Braslovce. Zadržno nedeljo tega leta, to je dne 28. decembra, bomo priredili pri nas veselico z bo-

gatim sporedom v spomin, da je letos 25 let, odkar obstoji pri nas bralno društvo in 20 let, odkar je bilo ustanovljeno pevsko društvo. Veselica se vrši na imenovano nedeljo zvečer na Legantu. Vabimo slavno občinstvo, da nas takrat poseti. Vabimo vse gospode ustanovitelje teh društev, da pridejo in se prepričajo, kako sta delovali od njih ustanovljeni društvi. Vabimo vse podpirne člane in jih tem potom zahvaljujemo za vse podpore, prejete od njih; brez njih vemo, da bi društvi ne bili uspevali. Nadalje pa še povabimo vse one Braslovčane, ki niso tehle društev še nikdar podpirali, naj zdaj pridejo in nas počastijo s svojim obiskom. — Odbora bralnega in pevskega društva.

Središče. Na Štefanovo, dne 26. t. m., ima Dekliška zveza občni zbor v društveni sobi. Dekleta pridite v obilnem številu!

Rajhenburg. Naši Mohorjani so darovali letos za Slovensko Stražo 24 K. Poslala se je svota na vodstvo Slovenske Straže v Ljubljani. Bog poplačaj vsem darovalcem stoterno! Za vero in naroda blagor vedno ljubezni gori pošteno slovensko srce.

Rajhenburg. Na praznik Sv. Štefana priredijo naši fantje dve gledališki predstavi: „Mojstra Križnika božični večer“ in burko „Dva gluha.“ Že zdaj opozarjamo na velezanimiv spored, zlasti na šaljiv razgovor dveh gluhih v gostilni. Pridite!

Gornja Ponikva. Bralno in pevsko društvo na Gornji Ponikvi ima v nedeljo po božiču, to je dne 28. t. m., popoldne po večernicah, svoj letni občni zbor v društvenih prostorih. Na dnevnem redu je: 1. Poročilo društvenega odbora. 2. Volitev novega odbora. K obilni udeležbi uljudno vabi društveni odbor vse ude, kakor tudi neude.

Gornja Savinjska dolina. Mislim, da ste, gospod urednik, odločili v „Straži“ nekaj prostora tudi za mene. Mogoče ste že nevoljni, ker se zopet oglašam, pa vedite, ne more biti drugače, saj ste tudi vi gotovo brali tiste imenitne cajtenge, ki v Celju izhajajo ter jih izdajajo tisti gospod, ki so ljubljence kozolev. Torej v tistih cajtengah sem bil tudi jaz, samo pri osebah se je znani liberalni dopisnik zmotil. On in njegova ordonanca sta se v tistih cajtengah zaletela v osebe, katere sploh nju nič ne brigajo. Jaz, puščavnik iz Trbolce, povem tebi, Trček Joško, da gospoda Petra iz Ljubnega kar lepo pri miru pusti. Če ne boš lepo tiho, jih boš še zvedel, in sicer mnogo. V omenjenih cajtengah očitajo liberalci, kakor da bi bili gospod Peter iz Ljubnega pisec dopisov v „Straži.“ Pa v tem ste se zmotili, kakor ste dolgi in široki, kajti take dopise znam jaz kot puščavnik sam sestaviti. Mislite, da smo „klerikalci“ že res tako poneumnjeni, kakor pišete v svojem liberalnem tribilu! Res je nasprotno. Poneumnjeni ste čitatelji „Narodnega Lista.“ Če so pa gospod Peter bolj spoštovani med Ksaverijanci, kakor Joško, v tem, pa tudi kot puščavnik ne morem pomagat. Dam ti pa dober nasvet. Če hočeš spoštovan biti, si lahko sam pomagaš. Da boš pa vedel, da mi rešpetlin res dobro nese, ti povem, da sem izpred svojega brloga iz Trbolce videl, ko si prebiral pismo, v katerem ti je gospod Kelc od Novešitke čestital, češ, dobro se drži, saj si junak, tudi mene so ti preklešani klerikalci hoteli tukaj pri novi Štiti uničiti, pa me niso. Nekako tako se je glasilo v omenjenem pismu. Samo tega pa nisem mogel razločiti, ali je Kelčev Milan tudi čestital ali ne. Torej vidiš, da jaz vzlic precejšnji daljavi vse vidim. Obljubljam ti pa sedaj, gospod Joško, da se letos ne bom več oglašil in tudi potem gotovo pred spomladjo ne; sicer ne smeš pa misliti: sedaj pa le po njih, ker puščavnik tako v brlogu počiva. Ampak jaz bom vse videl in ko pridem v dolino, bom tudi vse zvedel. A če pa boš lepo miren, potem te bom pa tudi jaz spoštoval in se tudi v „Straži“ radi tebe ne bom več oglašil. Potem lahko še katerokrat grem pa Trbolci skupaj na lov. Torej, Joško, v „Narodnem Listu“ se le ne oglašaj, če hočeš imeti mir. Zeim ti, gospod Joško, vesele božične praznike in veselo novo leto, kakor tudi vsem čitateljem „Straže“ in tudi seveda vam, gospod urednik! — Puščavnik iz Trbolce.

Kozje. Okrajni zastop je imel dne 15. t. m. plenarno sejo, prvo v tej dobi, v navzočnosti 25 članov. Okrajni račun za leto 1912, v katerem je bilo 30.482 K dohodkov, 30.921 K 85 vin, izdatkov 439 K 85 vin, primanjkljaja, se odobri, istotako tudi proračun za prihodnje leto 1914 ter se sklene 48% pobiranje davka. Nato vzame okrajni zastop na znanje račun okrajne hranilnice, koje bilanca za leto 1912 znaša 677.006 K 24 vin, z rezervnim zakladom v znesku 48.808 K 60 vin. — Pri volitvah, ki so se za tem vršile, so bili izvoljeni: a) prisednikom vojaškega nabora: Anton Dobrave, A. Kragora, Josip Druškovič; b) preglednikom okrajnega računa: Josip Druškovič, Frane Vah, Miloš Grmovšek; c) v upravno svetovalstvo okrajne hranilnice: vlč. gospod M. Tomažič, dr. J. Barle, dr. Fr. Jankovič, J. Druškovič, Fr. Guček, Anton Pleterski, M. Škofič, Miloš Grmovšek, Josip Krohne, Frane Vah, Ernest Kos. — K sklepu se dovoli 15 občinam pobiranje davka za leto 1914 do 60%, ostale še niso poslale svojih proračunov ter se je pooblastil okrajni odbor, da to še sam pozneje dovoli brez plenarne seje. Sejo, ki je trajala nad tri ure, zaključil načelnik, vlč. g. Tomažič, ob enih popoldne, želeč vsem vesele praznike in srečno novo leto.

Somišljeniki, agitirajte za „Stražo!“

Letošnja jesen je lepa in je enim v škodo, drugim pa v korist. Škodo imajo trgovci, ki so si nabavili veliko jesenskega in zimskega blaga in ga ne morejo vsled toplega vremena razprodati. Korist pa bodo imeli vsi, kateri bodo kupovali zdaj pri našem domačem trgovcu J. N. Šoštarčič v Mariboru, Gosposka ulica šte. 5. Gospod Šoštarčič se je odločil, da radi prevelike zaloge proda vso jesensko in zimsko blago 20 odstotkov ceneje. Vsaka stranka dobi pri nakupu 20 odstotkov popusta. Zimske srajce se dobijo že po K 1.20, 1.40, 1.60, 2.—. Pelerine za dečke po K 4.—, 5.—, 6.—. Pelerine za odrasle po K 9.—, 10.—, 11.—. Blago za obleke, zimski robovi, odeje, koče itd. po zelo nizki ceni. Paziti pa je, da te trgovine ne zamenjate s kako drugo, ker dobro blago po nizki ceni ima samo Šoštarčič v Gosposki ulici. Vzorce se razpošiljajo brezplačno.

Narodno gospodarstvo.

Zadružne novice iz Srbije. Ministrski svet je na predlog ministra narodnega gospodarstva sklenil, da ima v novoosvojenih krajih stopiti v veljavo srbski zakon o kmetijskih in obrtnih zadrugah, kakor tudi naredba o vodstvu zadržnega registra. — Glavna zveza srbskih kmetijskih zadrug v Belgradu je v seji svojega upravnega in nadzornega odbora odločila, da naj se v čim skorajšnjem času osnuje v Skoplju odsek Glavne zveze. Za nove kraje je namreč potreben čim bližji in neposredni pouk in zato se je Glavna zveza odločila za ta korak. — V isti seji se je sklenilo prirediti vsako leto tečaj za nadzorstvo zadrug. Tečaj bo trajal mesec dni. Sprejemali se bodo v tečaj po en učitelj ali duhovnik iz vsakega okraja in po en dijak, ki je dovršil zadržno šolo. Vse stroške za vzdrževanje in stroške za potovanje na tečaj in nazaj bo nosila Glavna zveza. — Glavni zvezi srbskih kmetijskih zadrug je ministrstvo narodnega gospodarstva dalo na razpolago 10.000 kilogramov pšenice za seme, da ga neposredno razda svojim zadrugarjem. — Fond za zgradbo zadržnih domov je sklenila osnovati za narodov blagor vnetja skupščina uzičkega okraja. V teh domovih naj bi imele svoj prostor poleg zadrug tudi čitalnice. V ta zaklad se ima vsako leto dejati po 2000 dinarjev iz okrajnih dohodkov. Ta pažnja napram zadržni organizaciji zasluži tem večje priznanje, ker je uzički okraj precej revan.

Komunalno kuhinjsko vrtnarstvo bodo uvedli v Pešti. Mestna uprava bo v to svrhu kupila od znanega športnika Nikolaja Seemera 300 orolov zemljišča blizu Pešte in bo na njih v lastni režiji gojila vse vrste zelenjave, ki jih potrebujejo v kuhinji. S tem hoče doseči dvoje: preprečiti hoče nadaljnje draževanje za domače gospodarstvo najvažnejših živil, ob enem pa ustvariti pogoje, da bi ne oslabevalo zalaganje peštskega prebivalstva v zelenjavo. Mesto ne bo delalo konkurence privatnim gojiteljem zelenjave, kajti konzum zelenjave v Pešti rapidno narašča od leta do leta. Razen tega pa gojitelji še vedno zaslužijo na enem oralu po 2000 K. Mesto Pešta ima že eno kuhinjsko vrtnarstvo, toda v manjšem obsegu. Zdaj je uvede v velikem in upa, da s tem prepreči preveliko draginjo. Zelenjava se bo prodajala za primerno ceno v mestnih tržnicah.

Koroško.

Ne puščajte otrok samih. V Št. Rupertu pri Celovcu je pustila neka mati doma tri otroke in šla po nekem opravku. Otroci so zanetili v njihovi odsotnosti ogenj, ki se je nenadoma razširil po celem stanovanju. Soseba je slišala ječanje otrok, vdrla je v stanovanje in našla vse tri otroke od dima že napul zadušene med postelnim perilom. V zadnjem času jih je spravila na prsto in poklicala zdravnika in sosedo, ki so pogasili ogenj.

Kranjsko.

Volitve na Kranjskem. V trgovski in obrtni zbornici sta bila v sredo, dne 16. t. m., izvoljena deželni poslanec držav. poslanec dr. Ravnihar in inž. Milan pl. Šuklje, oba liberalca. Posestno stanje strank je ostalo tedaj v novi zbornici neizpremenjeno. Vlado v deželi ima za prihodnjih šest let zopet S. L. S. v rokah. Želimo ji obilo vspohov!

Osleparjen živinorejec. Iz Ljubljane poročajo: Te dni je posestnik Ivan Zalar iz Dobravice pri Studencu pripeljal na ljubljanski kolodvor vola, katerega je prodal za 370 K. S tem denarjem se je po Kolodvorski ulici podal v mesto. Tu se mu je pridružil neznan mlad človek in ga vprašal po tem in onem. V bližini ljudskega kopaljšča se je pojavil pred njima neki drug mlad človek, kateremu je kakor ponevedoma padla na tla v robec zavita listnoba. To listnico je Zalarjev spremljevalec hitro pobral in Zalarju zašepetal, naj bo tiho. Nato je listnico odprl in pokazal Zalarju, da se v njej nahajajo bankovci; velje Zalarju, da gre z njim v Nunsko ulico, kjer si bosta denar razdelila. Ko sta dospela do srede Nunske ulice, je naenkrat stopil pred

nju dotični človek, ki je bil „izgubil“ listnico in zahteval od Zalarja, da mu njegovo listnico vrne. Zalar je ogorčen potegnil iz žepa svojo listnico s 370 K in jo pomolil neznanecu, češ, to je moj denar. Neznaneec je vzela listnico, jo pregledal, nato jo pa sam vtaknil Zalarju nazaj v žep. Nič hudega sluteči Zalar se je nato vrnil v mesto, neznanca sta pa skupaj odšla v nasprotni smeri. Ko je Zalar čez nekaj časa le pogledal v svojo listnico, je bila — prazna! To je že jako znan lopovski način in je le čudno, da se še vedno kdo dobi, ki nasede.

Primorsko.

Oproščen defraudant. Kakor je bilo svoj čas poročano, je poneveril poštni mojster in ob enem vodja poštne urada Pulj III Nicolich okoli 40.000 K uradnega denarja. Razun tega očita obtožnica Nicolichu tudi nenravnost. Radi teh hudodelstev se je imel te dni Nicolich zagovarjati pred rovinjsko poroto. Obtoženec je poneverjenje uradnega denarja priznal, ugovarjal pa je obtožbi radi nenravnosti. Navzlic temu, da je Nicolich priznal poneverjenje velike svote uradnega denarja, se vendar rovinjski porotniki niso mogli prepričati o njegovi krivdi in Nicolich je bil začuda oproščen. Pravoreki rovinjskih porotnikov zadnjih časov — spominjamo na oprostitev Galanteja in drugov — kažejo že dosti jasno, da je v Rovinju treba v tem oziru temeljite remedure. Ker s pravoreki te vrste se ugled istrskih sodišč pač ne bo povzdignil. Tako pač ne bo moglo iti naprej.

Insolvenca tržaške tvrde. Tržaška veletrgovina z oljem G. in S. Segre je postala insolventna. Pasiva znašajo 800.000 K. Prizadeta je z večjim zneskom tudi neka slovenska banka. Dogaja se žalibog le prepogostoma, da naše banke otvarjajo velike kredite dvomljivim tujim tvrdkam, dočim za solventne domače trgovce nimajo denarja. Tudi to je poglavje, v katero bi trebalo o priliki posvettiti.

Tržaška plinska družba je imela te dni svoj občni zbor. Čistega dobička je 1.462.000 K. Na vsako akcijo od 400 K se razdeli dividenda 70 K, to je 17½%.

Odkritja in iznajdbe „dr. Viljema grofa Tomšiča.“ V Trstu se je vršila prejšnji teden obravnava proti 26letnemu sinu železniškega čuvaja Em. Tomšiču, ki se je izdajal v Opatiji in drugod za inženirja dr. Viljema grofa Tomšiča. Pod tem imenom je nastopal fant v najboljših družbah in delal dolgove v najboljših hotelih. Posebno je potegnil podjetna brata dr. Rene in Jerome Tontaine de Fellenbrunn. Nalagal jih je, da je odkril bogat rudnik in iznašel že tudi nov motor, ki bi se dal izvrstno vporabiti pri izkoriščanju rude. Brata sta mu dala precejšnje svote denarja v svrhu nakupa sveta in naprave motorjev. Grof Tomšič je seveda ves denar zapravil. Pri obravnavi je predlagal njegov zagovornik, da bi ga preiskali zdravniki-psihijatri, ker je bil mož oproščen vojaščine zaradi tega, ker je baje neobčutljiv za vsako bolečino. Državni pravdnik se je temu upiral in povdarjal, da bi bil tak človek, ki je neobčutljiv za bolečino, naravnost idealen vojak. Sodni dvor je zavrnil predlog zagovornika in obsodil Tomšiča radi goljufije na dve leti in pol težke ječe.

Književnost in umetnost.

Krasna slavonska povest Josipa Kozaraca: „Mrtvi kapitali“, enega najmarkantnejših slavonskih pisateljev, je pravkar izšla. Pridjan je tudi njegov životopis in njegovo književno delovanje. V „Mrtvih kapitalih“ rešuje Kozarac na krasen in zanimiv način znamenito gospodarsko-socialno vprašanje, opozarja, da je v Slavoniji mnogo plodne zemlje, a ne obdelane. (To je mrtev kapital, ki ga je treba oživiti. Kozarac vidi povsod mrtve kapitale.) Vse drvi na lov za uradniškimi mesti, edino uradnik je človek, samo on je „gospod“, če je tudi občinski pisar, in da ima mesečno plačo. Za dijaka, ko položi maturo, so edini idealni poklici profesor, jurist, medicinec, duhovnik. Nikdo se noče posvetiti poljedelstvu, obrti in trgovini, da bi dvignil blagostanje svoje in naroda. In tako nastaja nadprodukcija uradništva, a drugi poklici se zanemarijajo. Prevod je oskrbel Starogorski. Broširan izvod stane K 1.50, lepo v platno vezan K 2.50. Dobiya se v Katoliški bukvarni v Ljubljani. Sezite po tej ceni in lepi knjigi!

Koliko močnih delavcev obrne vsako leto svoj hrbet domači grudi ter gre iskat navidezno lepoga, a varljivega zaslužka pri nevarnem delu v tujini: v Ameriko, na Nemško itd. In ti prav nič ne poznajo razmer, popolnoma različnih, v katere se pripeljejo kar čez noč. Svoja nevednost plačajo drago. Doselej nismo imeli poučnih knjig o tujini. Sedaj pa imamo temeljito, razumljivo in zanimivo knjigo „Amerika in Amerikanci.“ Fant, mlad mož, delavec, ki misliš, da moraš iti s trebuhom za kruhom, preberi v svojo veliko korist ono knjigo. Poišči jo v bralnem društvu, ali si jo izposodi pri dušnem pastirju. Če je ni, pa piši po nje velečastitemu gospodu župniku Trunku, župniku v Beljaku na Koroškem. Obile obresti ti bo donesla!

Krasne umetniške razglednice, božične in noveletne, ima v zalogi Slovenska Straža v Ljubljani. Naj bi sedaj, ko bo o priliki praznikov romalo po širni naši domovini tisoče in tisoče razglednic, vsi

zavedni Slovenci in Slovenke segali le po razglednicah, katere je založila Slovenska Straža. Te razglednice se naročajo v pisarni Slovenske Straže v Ljubljani, Ljudski dom. Trgovci in razprodajalci dobre znaten popust. Ob tej priliki naj bi se vsak držal načela: na vsaki razglednici v sploh na vsakem pismu mora biti prilepljen narodni kolek v korist obmejnim Slovincem. Slovenska Straža ima v zalogi sedem vrst umetniško izdelanih narodnih kolekov, katere vsem prijateljem obmejnih Slovincem prav toplotno priporočamo v nakup.

Razgled po svetu.

Srečnež. Kasacijski dvor v Parizu je potrdil testament grofa Julija Perrocheta, ki je volil nekega kočijažu 7 milijonov.

Primere iz živalstva v našem govoru. Vsi narodi na svetu se v svojem govoru radi poslužujejo primer iz živalstva. Že sveto pismo uči, da treba biti zvit kakor kača in krotak kakor golobje. V slabih časih tožimo, da je življenje pasje slabo, kadar se nam pa kaj važnega posreči, pravimo, da smo že na konju in marsikdo se potem postavlja kakor petelin na gnoju. Marsikak star osel ni boljši od mladiča, ki mu rase še le prvi mah. Kdor pride zvečer z opico domov, ima drug dan mačka in se zvija kakor črv, dasi je drugače močan kakor medved. Junaki so pogumni kakor levi, bojazljivec pa pred lastno senco beži kakor zajec, dasi je drugače počasen kot polž. Ni posebna umetnost, iz muhe napraviti konja. Zagovedenih ljudi je povsod najti. Marsikdo spi kakor medved, med tem ko drugi dela kakor konj in je še marljiv kakor čebela. V jezi postane človek kot kuhan rak, če nima ravno polzeve krvi. Lisjak je navadno po mačje priliznjen. Marsikdo je reven kakor cerkvena miš, pa se vendar napihuje kakor žaba. Gorje mu, kogar črv v duši gloje! Pasja ponižnost je dostikrat v zvezi s kačjo strupenostjo. Kradak kakor sraka in se počuti v zaporu kakor riba v vodi. Poje kakor slavček, drugače je pa neumna goska; brenči za ženini, kakor sili muha v vrelo kašo. Orlovski nos je mnogim všeč, oslovska ušesa pa niso nikomur v čast. Kdor mačko v vreči kupi, stoji potem dostikrat razočaran in zmešan, kakor bik pred novimi vrati. Kdor je zdrav in lačen, je kakor volk, kakšna razvajena gospica pa samo poskuša kakor ptiček. Kdor ne brzda svojega jezika, mora dostikrat osramočen utihniti in se umakniti kakor polit kužek.

Mokre dežnike postavi vedno tako, da je ročaj na spodaj obrnjen, in jih pusti tako posušiti. Voda se hitro odteče na vseh konceh dežnika in blago se posuši enakomerno in hitro. Če pa postaviš dežnik tako, da je ročaj obrnjen na zgoraj, kar se navadno zgodi, odteka voda proti vrhu dežnika, a tu jo zadržuje okrogla in žičasta nastavina; dežnik se na vrhu dolgo ne posuši, blago ostane na tem še dolgo mokro in se vsled tega hitro raztrga. Mokrih svilnatih dežnikov ne suši nikdar razpete, svila se preveč napne, postane trda in se rada seka.

Zahteve ogrskih delavk. Ogrske delavke so na svojem zadnjem kongresu, ki se je vršil v minulem oktobru, sprejele resolucijo na vlado, ki obsega naslednje zahteve: Nočno delo je za ženske popolnoma prepovedati. Ravno tako naj se popolnoma prepove žensko delo v nevarnih in ženskemu zdravju škodljivih obratih. Uvede naj se osemurni delavnik in prosti sobotno popoldne. K obrtni oblasti naj se za nadzorovalno delo pritegnejo tudi ženske. Uvesti je obvezni osemtedenski počitek za porodnice in sicer mora šest tednov brezpogojno odpasti na čas po porodu. V tovarnah naj se ustanove izbe za doječe matere, kjer lahko nahranijo svoje dojenčke. Uvede se naj materinsko zavarovanje za vse žene, ki nimajo — oziroma njihov možje — nad 3000 kron letnega dohodka.

Lilijsko mlečno milo s konjičkom

iz tovarne Bergmanna & Co., v Dečinu ob Labi

je in ostane neprekosljivo v učinku zoper poletne pege in se pri racionalnem negovanju kože ne more pogrešati. To nepobitno dokazujejo vsak dan došla priznalna pisma. Komad 80 vin. in se dobi v lekarnah, drožerijah in parfumerijskih t. d. Da si hranijo dame nežne roke, se je izborno izkazala Bergmannova lili „Manera“. Dobi se povsod v tubah po 70 vinarjev.

Koliko pokadimo v Avstriji? C. k. r. Statistična centralna komisija na Dunaju izkazuje, da je v prvi polovici leta 1913 avstrijska tobačna režija izkúpila 163.599.718 K, napram preteklemu letu 4.295.654 kron več. Prodalo se je: smodk lastne režije 541.036.000 kosov (manj 17.185), inozemskih smodk 572.000 kosov (manj 16.000), cigaret lastne režije 2.757.834.000 kosov (več 133.987.000), inozemskih cigaret 6.419.000 kosov (manj 622.000); nadalje tobaka za njuhanje 5281 meterskih stotov (manj 267), tobaka za kajenje lastne režije 126.114 meterskih stotov (manj 1626) in inozemskega tobaka za kajenje 77,5 meterskih stotov (manj 12).

Abstinenca v starem veku. Leta 1912 so izkópali del knjižnice nekega slavnega asirskega vladarja iz VII. stoletja pred Kristusom. Med 20.000 tablicami je več sto takih, ki se bavijo z medicino. Vsebina dela vso čast asirskim zdravnikom. Posebno je zanimivo, da so pijance iz navade že takrat prištevali k bolnikom in kot edino sredstvo priporočali — popolno abstinenco. Boj proti alkoholu je torej star že nad 2500 let.

Ne more se dovolj ponavljati

da Faysove pristne mineralne pastilje ne smejo pri hiši manjkati. Nudijo ti vedno zdravilno učinkujoče sredstvo zoper prehlajenje dihalnih organov, pri kataru, hripavosti i. t. d. To izborno zdravilno sredstvo, ki vsebuje kovinske moči Sodenskih mineralnih izvirkov se osobito pri zastarelem kataru vspešno rabi. Posebno znamenje: Uradno potrdilo županstva Soden ob T. na belem papirčku. Zahtevati se morajo izrečno Faysovih pristnih Sodenskih za ceno K 1.25, odklanjaj pa dosledno vse ponaredbe.

Zenska nečimernost. Te dni je na Dunaju v hotelu Bristol umrla grofica Osten-Platen. Pri zapisovanju zapuščine so našli to-le: 60 oblek, 110 klobukov in vrednostnih papirjev v skupni vrednosti 2 milijonov kron. Najcenejša obleka je stala 5000 K! Posamezne klobuke so cenili od 1000 do 12.000 kron. Pokojnica je za svojo obleko na leto izdala 400.000 K in je na ta način že večino svojega premoženja zapravila. Grofica Osten-Platen je v zadnjih letih osemkrat napravila oporoko; tudi malo pred smrtjo, ko že ni mogla več govoriti, je kazala z znamenji, da bi rada še enkrat oporoko izpremenila, a kmalu nato je umrla.

Čvetlice v vazah ohranimo dolgo sveže, če jih postavimo v vodo, kamor smo prideljali nekoliko soli in sladkorja v enakih delih. Tudi ne pozabimo vsako jutro z ostrim nožem odrezati nekoliko od stebel. Če s čvetlicami tako ravnamo, se ohranijo dolgo časa sveže in lepe.

Stara mati ruskih revolucionarjev. Iz Petrograda poročajo: Takozvana stara mati vseh ruskih revolucionarjev, gospa Breškovška, je pobegnila iz Sibirijske. Oblekla se je v moško obleko ter pobegnila v spremstvu nekega drugega političnega kaznjence. Čez 3 dni so šele prišli na to, da je pobegnila. Začeli so jo zasledovati ter jo tudi prijeli.

Pokopališče za pse. Iz Budimpešte poročajo, da je eden izmed občinskih svetnikov predlagal v občinskem svetu, naj se napravi pokopališče za pse. V predlogu povdarja, da imajo taka pokopališča že

vsa velika mesta in da jih obiskujejo tudi tujci, ne samo zato, ker so originalna, marveč tudi zato, ker imajo umetniške nagrobne spomenike.

Deset milijonov za bolnišnice v Londonu. Rajni južno-afriškanski milijonar Julij Wernheer je volil londonskim bolnišnicam deset mil. mark.

Ostre in mile zime. Zima je neljub gost in ljudje so že od nekdaj radi ugibali, da li bo vsakokratna zima ostrá ali mila, dolga ali kratka. Izredno hude ali pa izredno mile zime ostanejo dolgo v spominu in jih zaznamuje tudi zgodovina. Iz prejšnjih stoletij so znane naslednje zelo ostre zime: v XVI. stoletju: 1507, 13, 22, 44, 48, 51, 64-65, 68, 70-71, 76, 79, 86, 93-94; v XVII. stoletju: 1602-3, 8, 15, 21-22, 24, 32, 38, 47, 55, 56-57, 62-63, 66, 70, 76, 83-84, 91, 95, 97, 99; v XVIII. stoletju: 1702, 9, 16, 26, 29, 31, 40, 44, 54-55, 67, 71, 76, 84-85, 88-89, 90, 99; v XIX. stoletju: 1800, 9, 12, 26-27, 29-30, 37-38, 45, 69, 70-71, 79, 80, 92, 97, 99. Leta 401 je bilo Črno morje čezinčez pokrito z ledom, ravno tako leta 763, ko je celo del Dardanel zamrznil. V letih 860 in pa 1234 je Jadransko morje tako močno zamrznilo, da so čezenj v saneh prevažali blágo iz Benetk v Dalmacijo. Leta 1081 je zamrznila reka Pad v zgornji Italiji.

Nesreča pri preskušnji novega topa. Na strelišču orožarne Skoda v Bolovcu na Češkem so preskuševali nove topove težkega kalibra 24 do 45 cm. Nenadoma je počila cev enega teh težkih topov. Top je razneslo na vse strani. Kosci so pa zdrobili obe nogi delavca Melke, ki je kmalu nato izdahnil. Tudi nekega drugega delavca je tako poškodovalo, da je kmalu nato vsled velike izgube krvi umrl. Oblast preiskuje zadevo seveda — post festum.

Vsaka ura 14 dni na poskušnjo.

Se pošilja samo proti povzetju, Po 14 dneh se na želje denar vrne.

Velik cenik brezplačno.
(Jamstvo 3 leta.)

14 karatni zlati prstani	4—
14 karatne zlate ure za gospode	40—
Srebrne ure	K 6-50
Srebrne ure s 3 srebrnimi pokrovi	9-50
Pristne tula ure dvojno pokrovo	13—
Ploščnate ure iz kovine	6—
Srebrni pancir-verižice	2—
14 karatne zlate verižice	20—
Amerikanske zlate double-ure	10—
Goldin Roskopf ure	4—
Prave železniške Roskopf-pateol.	
Prava nikeln. točno na min. idoče	K 5—
14 karatne zlate ženske ure	19—
Viseče stenske ure na nihala	10-80
Kuhinjske ure	2-40
ke	3—
ezvojnim p zvoncem	3-50

A. Kiffman, Maribor M. 49
Velika tovarniška zaloga ur, zlat in srebrnine.

Za smeh.

Prebrisana kuharica.
— „Gospa, ali boste danes zopet vi pripravili večerjo?“
— „Čemu vprašuješ?“
— „Ker pride gospod zopet pozno domov.“
Grdklobuk.
Dama: „Tega klobuka pa že nočem, ker mi le preveč zakriva obraz.“
Modistinja: „Včasih se tudi kakšna lepa roža skriva za grmom.“
Zagovoril se je.
Postopač pred sodnikom: „Le molčite! Jaz že vem, kaj mi je storiti. Saj vendar ne stojim danes tukaj ne prvič in ne zadnjič.“
Ne zaupno.
Krojač: „Z veseljem bom delal za vas, gospod baron. Toda samo proti gotovemu plačilu!“
Baron (jezno): „Sami ste omenili, da sem vam bil priporočen.“
Krojač: „Da, od mojega konkurenta!“
Uresničeno proročanje.
— Zadnjič mi je bilo proročevano pri neki vedeževalki, da bom dobil kratkem od nekoč 100 K. In to se mi je danes uresničilo!
— Od kje si jih pa dobil?
— Od sodnika! — 100 K kazni, ali pa 10 dni zapora.
Vzdih zaspalega narodnjaka.
„Vedno več strank, društev in listov! Človek že res ne ve danes, s kom naj bi držal!“
Na plesu.
— Milostljiva! Vaš sijaj in vaša lepota mi zabranita celo navzočnost v vaši bližini!
— Radi mene se lahko takoj odstranite!
Pri vaškem zobozdravniku.
Sodnik: „Vi ste torej po izpovedi prič udarili Mesarjevega hlapca s stolom po glavi, predno ste mu izpulili dva zoba-kočnika. Ali je to resnica?“
Obtožene: „Da, gospod sodnik. Janez je zahteval, naj ga kloroformiram, da bi ne imel prevelikih bolčin!“
Kako se mu dopade.
Žena: „Kako se ti kaj dopade moja zadnja fotografija?“

Soprog: „Krasna; samo usta držiš preveč prisiljeno skupaj.“
Spreganje.
Z 18 leti se povprašuje ženska: Kakšen je?
Z 23 leti: Kaj je?
Z 28 leti: Kje je?
Bridka resnica.
— Je-li pa vaše razmerje z mojo hčerko povsem resno in istinito?
— Da, moja ljubezen do nje je polna bridke resnice!
Nevoščljivost.
Prva kuharica: „Danes sem poslala ljubčekom kar pet razglednic po pošti.“
Druga kuharica: „Blagor ti, ker služiš na pošti; gotovo dobivaš znamke ondi po lastni ceni!“
V šali.
Tonček se ni dobro naučil zgodbe o stvarjenju sveta. Pri izpraševanju je marsikaj napačno odgovoril in učitelj ga zapre. Ko ga doma vprašajo, zakaj da je bil zaprt, odgovori:
„Zato, ker sem pri stvarjenju sveta nekaj napačno naredil!“
Študentje.
— „Zakaj pa inseriraš v listih, da si izgubil zlato uro in verižico? Saj smo jo šli vendar skupaj zastavit.“
— „E, to je zaradi mojega očeta, prijatelj; če mu pokažem, da je tiskano v listih, potem pa bo že verjel!“
Sočutje.
Gospod k bosemu: „Povejte mi, človek, kaj vas nič ne zebe, ko je taka zima, da kar škriplje?“
Bosi: „Prosim, blagovolite poskusiti!“
Reelnarazprodaja.
Trgovski pomočnik šefu: „Kako naj označim prodajalno ceno na tej suknji, ki je veljala poprej 36 K?“
Šef: „Zapiši na listek: Preje 44 K — sedaj pa 36 K!“
Sočutje.
Gospodična: „Ribolov je res nekaj groznega! Uboge ribice, kako se premetujejo po mreži!“
Gospod: „Ne morejo drugače, ker nimajo nog, da bi hodile.“

Golsčca in debeli vrat

se odstraniti na prav zanesljiv način brez joda, brez medicine že v nekaterih dneh. Pišite na: „Paracelus“ kem. labor. Šternberg Moravsko. Pismu priložite dve znamki po 10 vin. 228

Kuharica

ki zna kuhati tudi za družino, ne premlada, se sprejme. Dopisi in prepisi spričeva! na oskrbništvu Bežigrad, pošte 229

Mala biblioteka

za bogoslovce se prodaja, dogmatični in moralni avtorji, med drugim tudi „Vođitelj“ od 1902-1909 let., za več kot polov čne cene 10% čiste kupnine je določenih za Slovensko Stražo. Cena 60 kron. Več v upravnistvo tega lista 226

Kdor je protin in revmatizem

že vse po-kusil brez uspeha, naj poskusi še naš rastlinski čaj, ki presenetljivo učinkuje. Pije se kakor ruski čaj. Zavitek 5 K, pol zavitka 3 K 50 v. Karel Jilek Sternberg, Moravsko.

Zahtevajte v gostilnah list Straža!

Sirolin "Roche" olajšuje in ozdravlja bolezni na prsih, kašelj, katar, influenco in neduho.

V izvornih zabojčkih po K 4— se dobi v vseh lekarnah.

Na Najvišje dovolilo Njegovega ces. in kralj. apostolskega Veličinstva

42. c. kr. državna loterija

za civilne dobrodelne namene v državnem zboru zastopanih kraljevin in dežel.

Ta loterija v denarju vsebuje 21.146 dobitkov v gotovini v skupnem znesku 625.000 kron.

Glavni dobitek znaša:

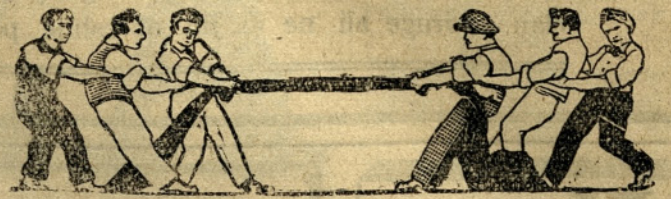
200.000 kron.

Žrebanje je javno in se vrši na Dunaju dne

22. januarja 1914. Cena srečke 4 krone.

Dobe se srečke v oddelku za dobrodelne loterije na Dunaju, III., Vordere Zollamtsstrasse 5, v loterijskih kolekturah, v tobačnih trafikah, v davčnih, poštno-brzojavnih in železniških uradih, menjalnicah itd. Načrti za kupce srečk brezplačno. — Srečke se dopošiljajo poštne prosto.

C. kr. generalno ravnateljstvo za državne loterije (oddelek za dobrodelne loterije).

Najboljše in najmodernejšo sukno za moške in volneno za ženske obleke razpošilja najceneje Jugoslovanska razpošiljalna R. Stermecki v Celju št. 301. Vzorci in cenik čez tisoč stvari z slikami poštne prosto.

Trgovina s špecerijo in z deželnimi pridelki:

Franc Kolenc
Celje, Narodni dom.

Razpošilja pravi ruski čaj 1 kg po K 4-50 in visje.

Kupuje oves, fižol, suhe gobe in druge pridelke. Ima veliko zalogo pristne domače slivovke, brinjevca in konjaka.

Sprejme zdravega učenca poštenih starišev z dobrim šolskim spričevalom.

Redka priložnost

1000 komadov flanelodej široke 120 cm, dolge 150 cm po K 150.

Priporočam tudi svojo veliko zalogo zimskega blaga za moške in ženske obleke po jako nizkih cenah!

Pričakujoč obilnega obiska se beležim

Jožef Ullaga, Mariborob D.
Tegethoffova cesta št 21.

Pozor!

Ker se nagiba sezona h koncu opozarjam cenjeno občinstvo na nečuvano nizke cene vseh poletnih obuval, posebno sandal in platnenih čevljev. — Naj nihče ne zamudi ugodni prilike. Naročila od zunaj se izvrše točno in poceni **STEFAN STRAŠEK** prva največja zaloga obuval v Celju, Schmidgasse stev. 3.

Pri večjih naročilih mnogo ceneje.

Thierry-a Balzam

edino pristen. Nedosežen uspeh pri vseh boleznih na dihalnih organih, pri kašlju, hripavosti žrelnem kataru, pljučnih boleznih, slabem prebavljanju, slabostih, želodčnem krčn itd. Zunaj pri vseh boleznih v ustih, zobobolu, pri opeklinah in izpuščajih itd.

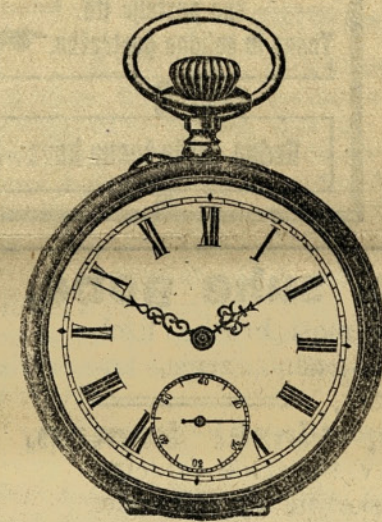
Thierry-a centifolijsko mazilo

je zanesljivo še pri tako starih ranah, oteklinah, vnetjih, tvorih, odstranjuje vse tuje snovi iz telesa, napravi vsled tega dostikrat operacije nepotrebno. 2 dozi 3 K 60 v. Lekarna k angelju varuhu

A Thierry v Pregradi pri Rogatcu.

Dobi se v vseh lekarnah in sicer v Mariboru v lekarni W. A. Köning.

Pozor! URE
repasirane s pismenim jamsivom:

- Pristna srebrna ura K 7—
- Pristna srebr. ura ženska K 7—
- Pristna srebrna verižica K 2—
- Pristna srebrna verižica damska K 3-40
- Zlata ura K 28—

Ker sem kupil iz Švice celo tovarniško zalogo bom prodajal repasirane ure po zelo nizki ceni.

Očale! Budilke! Uhane!

Urar, očalar in zlatar

Franjo Bureš Maribor
Tegethoffova cesta št. 39

Darujte za Slov. Stražo!

Ni treba si glavo tret!

Najboljše špecerijsko blago, zanesljiva kaljiva vsakovrstna

Semena

voščentih in drugih vrst sveč,

dobivate zajamčeno solidne postrežbe pri staroznanih tvrdki!

Milan Hočevar Celje

Južnoštajerska hranilnica v Celju

v Narodnem domu.

Sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure in jih obrestuje po od dneva po vlogi do dneva dviga ter pripisuje obresti vsakega pol leta h kapitalu — Rentni davek plačuje hranilnica sama ter ga ne od eguje vlagateljem. Za varnost vlog jamčijo okraj: Smarje, Šoštanj, Sevnica, Vran-

4 1/2 %

sko in Gornjigrad in rezervna zaklada, katera znašata že nad 350 000 K. Ker nima namena iskati dobička, zato razdeli znatne svote v občekoristne in dobrodelne namene za gori navedene okraje.

- Dosedaj je dovolila za dijaške ustanove 30 000 K, za napravo potov 5.000 K, različnim učnim zavodom in za ustanovitev slovenske obrtne strokovne šole
- 12 000 K za podporo različnim požarnim brambam in v kmetijsko gospodarske namene 6.000 K, hranilnico ustanovivšim okrajem izplačala okolo 45.000 K, za dobrodelne namene, skupno tedaj nad 100.000 K.

Sprejema tudi hranilne knjižice

- drugih, posebno neslovenskih denarnih zavodov in jih obrestuje, ne da bi se pretrgalo obrestovanje.

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju registrov. zadruga z neomejeno zavezo **v lastni hiši**

obrestuje hranilne vloge po

5%

(Hotel „Pri belem volu“) v Celju, Graška cesta šte. 9

prvo nadstropje

od dne vloge do dne vzdiga

počenši s 1. januarjem 1913.

Rentni davek plačuje posojilnica sama.

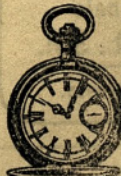
Trgovsko-obrtna kreditna zadruga v Celju

registrovana zadruga z omejenim jamstvom

sprejema hranilne vloge od vsakega, je li član zadruga ali ne in jih obrestuje po **5%** Rentni davek plačuje zadruga sama; prevzame obrtne in trgovske račune v inkaso in iztirjanje, daja predujeme eskontuje menice ter izpeljuje sploh vse denarne manipulacije po najkulantnejših pogojih.

Ure

Točna postrežba

Dobro. Po ceni!

Velika zaloga ur, dragocnosti, srebrnine in optičnih stvari po vsaki ceni.

Tudi na obroke! Ilustrov cenik zastoj. Gramofone od 20-200 K.

Niklasta remont.-ura	K 3-50
Pristna srebrna ura	K 7-
Original omega ura	K 18-
Kuhinjska ura	K 4-
Budilka, niklasta	K 3-
Poročni prstani	K 2-
Srebrne verižice	K 2-

Večletna jamstva,

Nasl. Dietinger
Theod. Fehrenbach
urar in očalar
Maribor, Gosposka ulica 26
Kupujem zlatino in srebro.

Višjega štabnega zdravnika in fizika dr. Schmidta znamenito

olje za sluh

odstrani hitro in temeljito nastalo luhoto, tečenje iz ušes šumenje po uš-sih in naglušnost tudi ako je že zastarano. Steklenica stane 4 K z navodilom o uporabi. Dobiva se samo v lekarni „Zur Sonne“, Graz Jakominiplatz 14.

Za božično in novoletno sezono priporočamo trgovcem v nakup:

Božičnih okraskov - Svilnatega papirja v vseh barvah - Kreppapirja v vseh barvah - Barvani papir na eno stran v vseh barvah - Barvani papir na dve strani v vseh barvah - Zlati in srebrni papir - Sveče za drevo, čarobne sveče - Cvetje za rože - Žica - Zlata pena - Jaslice izgotovlje Podobe za jaslice - Rutke.

Božične in novoletne dopisnice kakor tudi druge vrste **Na debelo!** po izredno nizkih cenah. **Na drobno!**

Goričar & Leskovšek v Celju.
Graška ulica št. 7. Rotovška ulica št. 2.

Slovinci! Zavedajte se!

Trgovina s špecerijskim blagom	Trgovina z moko in deželnimi pridelki
--------------------------------	---------------------------------------

J. Ravnikar Celje
Graška ulica šte. 21.

Glavna sl. zaloga in velika izbira kranjskega vrvarskega blaga, n. pr. štrang, uzd, vrvi, štrikov za perilo, mrež za seno in za otroške postelje itd. Točna in solidna postrežba.

Glavna slov. zaloga suhih in oljnatih barv, čopičev, firneža in lakov. Kupujem po najvišji ceni deželne pridelke, vosek in vinski kamen. Točna in solidna postrežba.

Vedno sveža žgana kava Na drobno in na debelo! Zaloga rudninskih voda

Malisno štupo, suhe gobe, smrekove storže, vinski kamen,

jabolke namizne in za mošt, hruške, fižol, oves, pšenico, ječmen, bučno, zrnje, koruzno slamo od storžev, želod, krompir, sploh vse deželne pridelke kakor tudi petroljevske in oljnate sode, ter močnate, solne in otrobne vreče kupi vsako množino, maslo itd.

Veletrgovina s špecerijo in z deželnimi pridelki

Anton Kolenc Celje
Graška ulica št. 22.

Priporočam se Vam za nakup

Precizijske ure! Lasna tovarna!

ZENITH
GRAND PRIX PARIS 1900.

Rafael Salmič Celje Nar. dom
to je največja in najcenejša razpošiljalnica ur, zlatnine, srebrnine in optike. Slovinci! Zahievajte veliki cenik, dobite ga zastoj in poštnine prosto. Svetovna trdka. Na tisoče zahval.

Somišljeniki — zahtevajte v gostilnah in trgovinah list „Straža“.

Pozor!

Slavnemu občinstvu v Mariboru in okolici uljudno naznanjam, da sem prevzel prejšnjo Alojz Šumenjakovo špecerijsko trgovino v Mariboru, Tegethoffova cesta 57, nasproti južnemu kolodvoru. Trgovino sem popolnoma na novo preuredil in zalozil z najboljšim špecerijskim blagom. Imam v zalogi pristno najboljšo moko Majdičevih mlinov v Celju ter vso blago, ki se prodaja v korist družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani in v korist Slov. Straže v Ljubljani kakor: vžgalice, Kolinsko kavino primes, mlo, kremo itd. Ker se bodem potrudil da zadovoljim svoje cenj. odjemalce z dobrim blagom po najnižjih cenah, se prav uljudno priporocam in upam, da me bode slavno občinstvo kot domaćina izdatno podpiralo. Nakupljeno blago bodem po celem mestu brezplačno dostavljal na dom. Nakupujem tudi vsakovrstne deželne pridelke kakor: fižol, oves, pšenico, vinski kamen suhe gobe, smrekove storže po najvišjih dnevnih cenah. špecerijska trgovina v Mariboru, Tegethoffova ulica 57 Sprejem tudi dva učenca, prednost imajo tisti, ki so se že kje učili in ki stanujejo v Mariboru. 1415

Josip Šerec,

Velika narodna trgovina Karol Vanič, Celje

Narodni dom

priporoča bogato zalogo manufakturnega in modnega blaga, posebno krasne novosti za ženske in moške obleke po zelo znižani ceni! Dstanki pod lastno ceno Postrežba točna in solidna! Vzorci na razpolago

Franjo Duchek svečar in medičar v Mariboru

Viktringhof ulica

priporoča veleč. duhovscini in slav. občinstvu svojo bogato zalogo vsakovrstnih sveč, kot voščenih, namiznih in mili sveč ter voščenk. Postrežba točna! Nizke cene!

Spodnještajerska ljudska posejilnica v Mariboru

registrov. zadruga z neomejeno zavezo

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: navadno po 4 1/2%, proti trimesečni odpovedi po 4 1/2%. Obresti se pripisujejo h kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so pošt. hran. pošt. (97.078) na razpolago. Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajejo le članom in sicer: na vknjižbo proti pupilarni varnosti po 5%, na vknjižbo sploh po 5 1/2%, na vknjižbo in poroštvo po 5 1/2%, in na osebni kredit po 6%. Nadalje izposojuje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri drugih denarnih zavodih prevzame posojilnica v svojo last proti povrnitvi gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 kron. Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure so vsako sredo in četrtek od 9. do 12. ure dopoldne in vsako soboto od 8. do 12. ure dopoldne izvzemši praznike. V uradnih urah se sprejema in izplačuje denar.

Pojasnila se dajejo in prošnje sprejemajo vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne. Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnike.

Stolna ulica šte. 6 (med Glavnim trgom in stolno cerkvijo).